

**Bilagor till
verksamhetsberättelse för
mandatperioden 2003-2006**

Innehållsförteckning

Bilaga 1	7
Arbetsmarknad, kompetens och näringsliv	7
Inledning	7
Viktiga frågor under mandatperioden	7
Växtkraft Mål 3 och de nya Strukturfonderna	7
De nya strukturfonderna	8
Integration.....	8
Avslutade aktiviteter inom integration	9
Näringslivssamarbete.....	9
Högskolor	9
Kravmärkt yrkesroll.....	9
Avslutade Mål 3-projekt – bakgrund Kravmärkt Yrkesroll	10
Validering	10
Avslutade aktiviteter inom validering	11
Avslutat arbete inom personal – och kompetensförsörjning	11
KSL har medverkat i	12
Remisser, skrivelser och avtal inom området	12
Bilaga 2	14
Samhällsbyggnad	14
Inledning	14
Beredningens ansvarsområde.....	14
Viktiga frågor under mandatperioden	14
Energi.....	14
Kart- och mättekniska frågor	15
Vatten och avlopp	16
Avfall	16
Miljö- och hälsoskydd	17
Miljöövervakning	17
Luft och buller	17
Transporter.....	18
Naturvård.....	18
KLIMP-samordning	18
Regionala program m m	18
Bostad och byggande	19
EU-relaterade insatser och internationellt arbete.....	19
Beredningens yttranden och skrivelser	20
2003	20
2004	20
2005	21
2006	21
Exempel på grupper där KSL har representerat kommunerna	21
Aktiviteter (kurser, konferenser, seminarier) under mandatperioden.....	21

Kurser, konferenser & seminarier	21
2003	21
2004	22
2005	22
2006	22
Bilaga 3.....	23
Utbildning	23
Utbildningsberedningens ansvarsområde	23
Verksamhetsprogrammet 2003-2006.....	23
Seminarier för ordförandena i barn- och utbildnings-nämnder (motsvarande).....	23
Förvaltningscheferna	23
Viktiga frågor under mandatperioden	24
Gemensam gymnasierregion.....	24
GemIT	24
Gemensam beräkningsgrund	25
Gemensamma kvalitetskriterier.....	25
Gemensam planering av gymnasieutbud.....	25
Gymnasiemässa, programguide.....	26
Gemensamt intagningskansli.....	26
Läroutbildning	27
Den verksamhetsförlagda delen av läroutbildningen (VFU)	27
Samarbete med läroutbildningarna vid länets högskolor	27
Utvecklingen av den verksamhetsförlagda utbildningen	28
Politisk plattform.....	28
Vuxenutbildningen	29
Naturbruksgymnasierna.....	29
Barn och unga i behov av särskilt stöd samt Särskolan.....	30
BUS	30
Stödab.....	30
Särskolan	30
Hälsofrämjande skolutveckling	31
Studie- och yrkesvägledning.....	31
Programutskottet för studie- och yrkesvägledarprogrammet vid Lärohögskolan i Stockholm.....	31
Bofo - Barnomsorg i fortbildning	31
Handledarpool för skolan	31
Samverkan skola - arbetsliv.....	32
”Företagsanknuten gymnasieutbildning”	32
”Vi bryr oss i Farsta ”	32
Styrelsens beslut - rekommendationer, yttranden och skrivelser.....	32
Utbildningsberedningens beslut - yttranden och skrivelser	32
Exempel på grupper och aktiviteter där KSL har representerat kommunerna	33
Sammanträden under mandatperioden.....	33

Bilaga 4	34
Vård, omsorg och sociala frågor	34
Verksamhetsprogrammets inriktning 2003-2006.....	34
Viktiga frågor under mandatperioden	34
Barn- och unga som behöver särskilt stöd (BUS)	34
Policydokument:.....	35
Särskild intressebevakning:	35
Psykiatrifrågor	35
Särskild intressebevakning:	35
Missbruksfrågor	35
Policydokument:.....	36
Hemlöshetsproblematiken	36
Riktlinjer:.....	36
Äldre frågor	36
Riktlinjer och överenskommelser:.....	37
Särskild intressebevakning:	37
Samordnad rehabilitering i fyrpartssamverkan.....	38
Policydokument:.....	38
Ansvarskommittén – KSLs Självstyrelseberedning	38
Särskild intressebevakning:	38
Integration och arbetsmarknad.....	38
Färdtjänst och samhällsbetalda resor	39
Rapport:	39
Avtal:	39
Andra frågor.....	39
Rättsfall och Kommentarer LSS och Lass samt SoL, LVM och LVU.....	40
FoU-samverkan.....	40
Centrum för vårdvetenskap.....	41
Styrelsebeslut till rekommendationer.....	41
Exempel på grupper och aktiviteter där KSL har representerat kommunerna	41
Bilaga 5	42
Övriga verksamheter	42
Stockholmsregionens Europakommitté – SEU	42
Stockholms och Uppsala läns Luftvårdsförbund	42
Svealands Kustvattenvårdsförbund.....	42
Föreningen Kommunala Fastighetsförvaltare.....	42
Konferensverksamhet	42
Regionplane- och trafikkontoret - RTK.....	42
IT-forum	43
Bilaga 6	44
Styrelsens remisser, rekommendationer, skrivelser, yttranden	44
2003	44
2004	45
2005	45
2006	46

Bilaga 7	47
Politiskt valda ledamöter mandatperioden 2003 - 2006	47
Ledamöter och ersättare i KSLs styrelse	47
Ledamöter och ersättare i Självstyrelseberedningen	48
Ledamöter och ersättare i Utbildningsberedningen	49
Ledamöter och ersättare i Samhällsbyggnadsberedningen	50
Ledamöter och ersättare i Vård- och Omsorgsberedningen	51
Revisorer	52
Bilaga 8	53
Valkorporation år 2003-2006	53

Bilaga 1

Arbetsmarknad, kompetens och näringsliv

Inledning

Verksamhetsområdet ingår i styrelsens ansvarsområde men handhas ibland av de olika beredningarna eftersom det berör flera sektorer och politikområden. Området består idag av frågor som varit spridda inom KSL. Arbetet inom området återfinns därför under flera olika namn i det förra verksamhetsprogrammet såsom Personal – och kompetensförsörjning, Arbetsmarknad och Integration samt Arbetsmarknad, kompetens och näringsliv. Inför 2007 har verksamhetsområdet namnet Tillväxt och Sysselsättning.

Viktiga frågor under mandatperioden

Växtkraft Mål 3 och de nya Strukturfonderna

Under perioden 2000 – 2006 har den Europeiska Socialfondens strukturfondsprogram, Växtkraft Mål 3 hanterat 2,4 miljarder svenska kronor i Stockholms län, inklusive medfinansiering. Syftet med programmet var att stimulera förändringsarbete, kompetensutveckling och kompetensförsörjning i arbetslivet. Individen stod i fokus.

KSL har ingått i Partnerskapet för Växtkraft Mål 3 liksom i dess arbetsutskott. Syftet har varit intressebevakning. Partnerskapet består av representanter från 15 organisationer bl a arbetsmarknadens parter, Länsarbetsnämnden och social ekonomi.

För att öka volymen av ansökningar från den kommunala sektorn, höja kvaliteten på ansökningarna, inspirera till samverkan och sprida goda exempel drev KSL från juli 2002 t o m juni 2004 ett *Kommunikationsprojekt*. Projektet lyckades aktivera kommunerna och en uppföljning visade att det stöd KSL tillhandahållit var uppskattat av medlemskommunerna.

Totalt genomfördes 97 öppna aktiviteter med 1696 deltagare. Främst informationsinsatser samt en förändringsledarutbildning på tre dagar som genomfördes vid 32 tillfällen för drygt 670 personer. Samtliga länets kommuner deltog i KSL-aktiviteter kring Växtkraft Mål 3. Mer än 700 kommunala arbetsställen beviljades medel av ESF-rådet för analys fram till sista december 2003. Mer än 30% av de anställda i länets kommuner har varit delaktiga i en Växtkraft Mål 3-analys. Som mest hade 70% i en kommun deltagit i en analys och som minst 12% vid mätningen i december 2003. De anställda upplevde att analyser ledde till förändringar såsom ändrat förhållningssätt, ökat eget ansvar samt att chefens förtroende för medarbetarnas förmåga ökat. När projektet avslutades erbjöds kommunernas personalchefer en förteckning över utbildade förändringsledare i kommunen. KSLs arbete finansierades till 100% av ESF-medel.

De nya strukturfonderna

Inför den nya strukturfondsperioden, 2007 - 2013 fanns samsyn kring ett programområde för hela Mälardalen. Ordförande för KSL och RTK lämnade förslag till Näringsdepartementet om en gemensam organisationsstruktur för Stockholms län och Östra Mellansverige den kommande strukturfondsperioden. En likalydande skrivelse sändes från regionerna i Östra Mellansverige. Inledningsvis medverkade därför KSL i arbetsgrupper kring regionalfonden i såväl Mälardalen som i Stockholms län. Regeringens beslut om organisationen för strukturfondsprogrammen kom i juni 2006 och innebar att Stockholms län skulle bli ett eget programområde för kommande Mål 2.

Ett tillfälligt Strukturfondspartnerskap i Stockholms län bildades för framtagandet av regionalt program för regionalfonden samt en regional plan för socialfonden. Partnerskapet är en sammanslagning av Partnerskapet för Växtkraft Mål 3 och Regionala tillväxtprogrammets (RTP) styrgrupp. Samtidigt ska den gamla programperioden avslutas varför Partnerskapet för Växtkraft Mål 3 fortsätter sin verksamhet parallellt med det tillfälliga partnerskapet.

KSL har medverkat aktivt i skrivandet av länets regionalfondsprogram. Arbetet har letts av Länsstyrelsen och förutom KSL har Stockholms stad, Landstinget genom Regionplane – och trafikkontoret, Länsarbetsnämnden, ESF-rådet och Mälardalsrådet erbjudits medverka i arbetet. Regionalfondsprogrammet godkändes av Strukturfondspartnerskapet i oktober 2006 och har vid årsskiftet 2006/2007 godtagits av regeringen för att sedan förhandlas med Kommissionen i Bryssel i början av 2007.

KSL har också tagit aktiv del i framtagandet av programmet för Mellersta Östersjön, Central Baltic. Länsstyrelsen i Stockholms län leder arbetet. Central Baltic berör åtta län i Sverige, Åland samt län i Finland, Estland och Lettland. Central Balticprogrammet beräknas klart våren 2007.

Integration

Intresset för regionalt samarbete kring integrationsfrågorna har ökat under mandatperioden. Frågan har länge haft en social dimension men sedan Vård- och omsorgsberedningen prioriterade arbetsmarknad och kunskapsutbyte inom integrationsområdet har kansliet påbörjat diskussioner kring integration med ett tillväxtperspektiv. Under våren 2006 genomfördes en Rundabordskonferens med olika aktörer för att lyfta regionala frågeställningar. Resultatet kan sammanfattas i att de olika intressenterna i länet har ett stort engagemang i att finna former för samverkan kring integrationsfrågor även om arbetet under 2006 inte kunnat konkretiseras närmare.

Kansliet har hösten 2006, fått i uppdrag att, utifrån en skrivelse till styrelsen, kartlägga förutsättningarna för ett regionalt flyktingmottagande. Dels ska möjligheterna utifrån den nya regeringen undersökas men också intresset hos länets kommuner. Arbetet fortsätter in på år 2007.

KSL har deltagit i styrgruppsarbete för ett Länsstyrelseprojekt kallat Integrationsplattformen. Plattformen lades ned i slutet av 2005. Anledningen till detta var främst svårigheter att koordinera de olika förväntningar som

ställdes på Plattformens arbete från alla inblandade aktörer. Styrgruppen fortsätter dock att träffas informellt. KSL tar också aktiv del i dialogform kring integrationsfrågorna i framtagandet av en ny regional utvecklingsplan för Stockholms län. Integrationsområdet förväntas bli centralt inom de nya strukturfonderna.

Avslutade aktiviteter inom integration

KSL har under mandatperioden drivit flera nätverk som efter KSLs omorganisation lagts ned främst på en större fokusering på målgrupperna förvaltningschefer och politiker. Exempel:

- Tankesmedja för Arbetsmarknad, Integration och Sysselsättning
- Nätverk för integrationsansvariga och flyktingsamordnare i Stockholms och Gotlands län
- Integrationsalliansen
- Nätverk mot rasism

Näringslivssamarbete

KSLs mötesarenor för kommunstyrelseordföranden och kommundirektörer har funnits tillgängliga för att få igång ett utökat näringslivssamarbete genom Stockholm Business Alliance (SBA). KSL följer arbetet utan att själva delta aktivt.

Högskolor

Ambitionen att intensifiera kontakter med högskolorna för att till exempel påverka grundutbildningar har inte kunnat uppfyllas fullt ut. Kontaktytor har etablerats i arbetet med de nya strukturfonderna vilket möjliggör utvecklingsarbete kommande mandatperiod.

Kravmärkt yrkesroll

Kravmärkt Yrkesroll är ett utvecklingsarbete med inriktning mot kompetensförsörjning baserat på kunskaper och metoder från två tidigare projekt; VÄXA-huset Vård & Omsorg samt Modellarbetsplatser (se nästa sida). KSL var projektägare till båda dessa projekt och fungerade sedan som stöd och koordinator med ansökningarna för de kommuner som medverkar i Kravmärkt Yrkesroll. Kravmärkt Yrkesroll är ett samarbete inom äldreomsorgen i sju kommuner/stadsdelar; Haninge, Nynäshamn, Sollentuna, Södertälje samt stadsdelarna Hägersten, Liljeholmen och Vantör i Stockholms stad. Målet är att professionalisera vård- och omsorgsarbetet samt att utveckla arbetsplatsnära kompetensutveckling. Grunden är de yrkes- och kunskapskrav¹ som tagits fram för undersköterskor och vårdbiträden. Dessa ska förankras hos de 2500 anställda. För att möjliggöra detta har under 2006 närmare 100 samtalsledare utbildats för att leda de kreativa läromöten på arbetsplatserna. Alla anställda ska få sin kompetens validerad² som en grund för kompetensutvecklingsplanering. 32 yrkesbedömare har utbildats för detta och sammanlagt har

¹ Yrkeskraven presenteras i text om Modellarbetsplatser på nästa sida

² Validering innebär en strukturerad bedömning, värdering och dokumentation av en individs kompetens oavsett hur den är förvärvad.

1500 personer validerats under 2006. Ett chefsutvecklingsprogram är under utveckling. Chefsprogrammet tas fram i samarbete med nio handplockade enhetschefer. Kravmärkt Yrkesroll har aktivt stöd av Kommunal och är mycket uppmärksammat nationellt. Arbetet finansieras av Kompetensstegen och från Växtkraft Mål 3. Respektive kommun är projektägare för sin del av projektet. Gemensamt finansierar kommunerna huvudprojektledare och processtöd. KSL leder arbetet i styrgruppen som består av äldreomsorgschefer från varje kommun och stadsdel samt Kommunal Stockholms Län. En Rådgivande grupp med företrädare för Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Skolverket, Almega, Valideringsdelegationen, Forskningen och Kommunal följer arbetet som finansieras av Kompetensstegen, Växtkraft Mål 3 och kommunerna. Arbetet pågår t o m 2008.

Avslutade Mål 3-projekt – bakgrund Kravmärkt Yrkesroll

VÄXA-huset Vård & Omsorg drevs av KSL 2001- våren 2003 delfinansierat av Växtkraft Mål 3. Syftet var att utveckla en utbildningsmodell inom vård och omsorg som var anpassad till vuxnas lärande och verksamheternas behov av effektiv utbildning. I projektet ingick sex kommuner, ett privat vårdbolag, Länsarbetsnämnden, Kommunalarbetareförbundet samt ett utbildningsföretag. Resultatet var positivt och en fungerande utbildningsmodell etablerades. Ca 400 personer fullföljde utbildningen.

Modellarbetsplatser drevs av KSL och byggde vidare på VÄXA-husets erfarenheter. Modellarbetsplatser pågick våren 2003 t o m april 2005 och har genom ett systematiskt arbete utifrån ett ”bottom-up” perspektiv tagit fram yrkes- och kunskapskrav med fokusområden och kriterier som beskriver ansvar och roll för personal inom äldre- och handikappomsorg.

Yrkeskraven är:

- Kontakt och samspel
- Aktivitets – och relationsskapande
- Servicegivande
- Hälsobefrämjande
- Planering och administration
- Aktivt deltagande i utvecklingen av arbetsplatsen

Utvärderaren menade att resultat och effekter som uppnåtts kan ”bidra till att omsorgsycket lyfts fram som ett professionellt yrke”.

Validering

Validering är ett verktyg för att snabbare nå sysselsättningsmålen. På initiativ av Regionala kompetensrådet har KSL 2005 - 2006 genomfört ett tidsbegränsat uppdrag från Valideringsdelegationen att samordna arbetet kring validering i länet. Arbetet har varit inriktat på s k yrkesvalidering (jmf validering mot betyg/utbildningssystemet). Frågor om kvalitet, rättssäkerhet och metod har varit centrala och arbetet har bedrivits i samverkan med Länsarbetsnämnden och andra regionala intressenter. I april 2006 avslutades uppdraget med en konferens för chefer inom arbetsmarknad och utbildning i länets kommuner. Konferensen resulterade i att två arbetsgrupper bildades. En med chefer i syfte att ta fram förslag på hur man kan organisera regionalt samarbete kring validering. KSL har varit sammankallande. Den andra gruppen var för utförare inom kommun samt i privat regi där Botkyrka kommun inledningsvis var

sammankallande. Arbetet med att samordna validering har under 2006 fortsatt inom ramen för gemensam vuxenutbildningsregion.

Länsarbetsnämnden i Stockholms län driver en försöksverksamhet rörande snabbare etablering av nyanlända där tretton kommuner/stadsdelar medverkar. Målgruppen är personer som fått uppehållstillstånd och målet är att pröva metoder för snabbare etablering på arbetsmarknaden. Inom ramen för det arbetet är validering en viktig fråga och kontakt har etablerats mellan LAN och chefs- utförargrupp som beskrivits ovan.

Avslutade aktiviteter inom validering

Valideringsprojektet var ett samarbete mellan Stockholm stad, Botkyrka och Södertälje samt Länsarbetsnämnden som pågick 2004 – 2006 där KSL sista året ingick i styrgruppen för projektet. Projektet delfinansierades av Växtkraft Mål 3 och syftade till att pröva metoder för validering inom bristyrken. Totalt validerades 600 personer, hälften kvinnor och hälften män, varav närmare 400 genomgick en djupare yrkesvalidering.

Centrum för erkännande av kompetens (CERK) drevs av Botkyrka kommun med målsättningen att bygga upp ett regionalt kompetenscentrum för validering. KSL ingick under en period i styrgruppen för projektet som finansierades av Växtkraft Mål 3. CERK finns nu inom Botkyrka kommuns arbetsmarknadsenhet och fanns med i Valideringsprojektet.

Avslutat arbete inom personal – och kompetensförsörjning

Vid mandatperiodens inledning var det svårt för kommunerna att rekrytera inom flera sektorer t ex inom vårdområdet samt för tjänster som kräver akademisk utbildning. Flera nationella rapporter visade på att denna arbetskraftsbrist skulle öka inom några år. Yrkesgrupper som pekades ut var t ex lärare. KSL avvecklade personalresurser kring prognoser och statistik i samband med omorganisationen 2004.

Prognoser och analyser av kommunernas personal- och kompetensförsörjningsbehov har i sammanlagt tre rapporter presenterats utifrån ett 10-års perspektiv. I april 2004 presenterades den tredje rapporten som berör perioden 2001-2011. Rapporten pekar på de demografiska förändringarna med fler personer som är 85 år och äldre vilket bedöms öka efterfrågan på vård – och omsorgspersonal med 33 procent fram till 2011.

KSL inrättade s k tankesmedjor för att analysera och finna åtgärder för att förbättra personalrekryteringen inom kommunala yrken såsom lärare, förskollärare, undersköterskor och sjuksköterskor.

Traineeprogrammet för unga akademiker i länet startade 2002 och avslutades i december 2005. Syftet var att marknadsföra de deltagande kommunernas roller i samhället, deras arbetsuppgifter och utveckla framtida ledare för kommunerna.

De 28 traineerna tillsvidareanställdes i kommunerna inom olika verksamhetsområden. Traineerna har haft praktik i två andra kommuner/förvaltningar än den de är anställd i samtidigt som de deltagit i ett 50 dagar långt utbildnings-

program med totalt 82 föreläsare där majoriteten var anställda i de medverkande kommunerna. Utbildningsdagarna har genomförts i KSLs lokaler. Trainee-programmet har koordinerats av en projektledare på KSL. Ett 40-tal anställda i kommunerna har bidragit i olika arbetsgrupper. Traineeprogrammet avslutades då arbetsmarknadsläget i regionen har förändrats sedan programmet startade. Traineeprogrammet har finansierats genom avgifter.

Dessutom koordinerade KSL marknadsföringsaktiviteter enligt följande:

- Gemensam monter vid den sk SACO-mässan 2004.
- KSL har medverkat i planeringsarbetet och hjälpt till att marknadsföra Rekryteringsbazaren gentemot kommunerna sedan starten 2001. 2004 hade KSL en monter på Rekryteringsbazaren.

KSL har medverkat i Regionplane- och trafikkontorets arbete att göra en analys över arbetskraftsförsörjningen i länet. Rapporten presenterades i december 2006 och visar bl a att arbetskraftsutbudet i Stockholms län är tillräckligt under förutsättning att regionen får den tillväxt som man tror samt att de som står utanför arbetsmarknaden idag kommer i sysselsättning.

KSL har medverkat i

Avtal med Länsarbetsnämnden om en kompletteringsutbildning för sjuksköterskor med utländsk examen.

Operation Äldreomsorg var ett initiativ från landshövdingen. Syftet var att hitta nya former för rekrytering till äldreomsorgen.

Ungdomsnätverk.

Remisser, skrivelser och avtal inom området

Yttrande till Näringsdepartementet SOU 2005:93 "Stärkt konkurrenskraft och sysselsättning i en ny geografi – en samlad förvaltning med politisk styrning (Dnr 2005/0099)"

Yttrande till Socialstyrelsen över förslag till Omvårdnadsassistentens kompetens (Dnr 2006/0003)

Förslag tillsammans med Regionplane- och trafiknämndens ordförande till Näringsdepartementet angående gemensam organisationsstruktur för Nuts 2 regionerna Stockholms län och Östra Mellansverige för strukturfondsperioden 2007 – 2013.

Branschkrav för äldre- och handikappomsorg – skrivelse till regeringen samt till Sveriges kommuner och landsting (Dnr 2006/0033)

Huvudavtal med Länsarbetsnämnden om kommunala program för ungdomar (KUP) har tecknats årligen och reglerar ersättningen till länets kommuner gällande kommunala insatser för arbetslösa ungdomar upp till 20 år.

Ramavtal med ALNA för alkohol- och drogförebyggande arbete.

Samarbetsavtal kring Rehabiliteringsgaranti för personer med sjukdomar i rörelseorganen.

Bilaga 2

Samhällsbyggnad

Inledning

Verksamhetsområdet har under programperioden genomgått stora förändringar som ett resultat av KSLs omorganisation. Arbetssätt genom externt finansierade projekt har till stor del avvecklats men erfarenheterna har så långt möjligt tagits tillvara och inkorporerats i de till KSL förbundna samarbetsplattformar som stärkts och/eller nyskapats, dvs. Regionala Avfallssamverkan, Kommunförbundet Stockholms Läns Kartgrupp respektive Vatten och Avloppssamverkan, Miljösamverkan samt Energirådgivningen.

Vid årsskiftet 2002/2003 begärdes STOSEB i likvidation, denna slutfördes 2004. De från STOSEB övertagna arbetsuppgifterna har till stor del successivt avvecklats eller lagts på is. Kvarstår gör dock det väl fungerade kommunala samarbetet kring energirådgivning.

Beredningens ansvarsområde

Samhällsbyggnadsberedningen har under perioden bestått av 14 ledamöter varav 7 ordinarie och 7 ersättare. Presidiet är sammansatt av ordförande och vice ordförande. Beredningen som verkat under mandatperioden 2003-2006 har haft 15 sammanträden under perioden.

Verksamhetsområdet omfattar kommunalteknisk infrastruktur samt därtill kopplade miljö- och planeringsrelaterade frågor. Funktion och effektivitet hos samhällets infrastruktur samt miljöstatus har stor betydelse för regionen och dess kommuner.

Viktiga frågor under perioden för Samhällsbyggnadsberedningen har varit:

- starten av de regionala samarbetena VAS-rådet och Miljösamverkan
- utveckling av samarbetet RAS-kommittén
- den Regionala Avfallsutredningen och dess handlingsprogram
- förbränningsskatten på avfall
- utredningen om ny regional el-nätsstruktur, "Stockholms ström"
- åtgärdsprogram för Miljö kvalitetsnormer för PM10 och kvävedioxid

De viktigaste målgrupperna för verksamhetsområdets arbete är framförallt politiker och verksamhetsledande tjänstemän på kommunerna och deras bolag och andra ansvarsorganisationer inom energi, avfall, vatten och avlopp, miljö- och hälsoskyddstillsyn, transporter och stadsbyggnad.

Viktiga frågor under mandatperioden

Energi

KSL har under perioden varit Regionalt Enerikontor och därmed kunnat uppbära medel från statens energimyndighet som täckt stora delar av verksamheten.

Den verksamhet som övertogs från STOSEB anpassades till gällande omvärldsförändringar vilket resulterade i att det löpande arbetet med energiplanerings- och energiberedskapsfrågor som framförallt drevs genom den s.k. Energikommittén lades på is under 2006 efter beslut i Samhällsbyggnadsberedningen.

Utvecklingen av verksamhetsdelen ”samordning av energirådgivning” har dock varit framgångsrik och ett omfattande samarbete har startats i regionen gällande kommunal Energirådgivning. Det har resulterat i bl a den interaktiva informationshemsidan www.energiradgivningen.se, ett gemensamt telefonnummer, upphandling av konsulter som sköter vissa kommuners telefonrådgivning, utbildningar, gemensam informationsstrategi och informationsunderlag. Dessutom har utställningar genomförts gemensamt och ett samarbete med Tekniska museet med utställningen ”Klimatgreppet – En solskenshistoria” har inletts.

I samarbete med Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund har Energikontoret också genomfört en utredning och tagit fram en rekommendation för hur kommunen kan resonera vid bedömning av pelletseldning utifrån gällande Miljö kvalitetsnorm för PM10. Denna har skickats ut till alla kommuner i länet.

KSL/Energikontoret har också deltagit i styrgruppen för Svenska kraftnäts projekt ”Stockholms ström” och även medverkat i framtagandet av faktaunderlag och bedömningar. Projektet är ett uppdrag från regeringen och syftar till att utreda utformningen av det framtida stam- och regionnäten inom Stockholms län. Målet är en väl fungerande elförsörjning utifrån dagens samhälls krav och att samtidigt klargöra och minska konkurrens om markanvändning med annan infrastruktur.

KSL också bidragit med ett planeringsunderlag till RUM (Regional Utveckling Mälardalen) som genomförts av Mälardalsrådet.

Vidare har energikontoret bidragit till den regionala avfallsutredningen (se Avfall nedan) samt granskat utskickade remisser angående kommunala översiktplaner (endast ur energi/energiplaneringssynpunkt) och kommunala energiplaner har genomförts. Ett antal konferenser på temat energi har också genomförts.

Kart- och mättekniska frågor

Kommunförbundet Stockholms Läns Kartgrupp är en expertgrupp knuten till KSL och har bland annat samordnat flera upphandlingar av flyg- och ortofoto, framtagandet av nya versioner av samarbetet Tätortskarta Stockholms län och har genomfört minst 2 kompetenshöjande insatser per år. En stor del av arbetet sker i samarbete med Lantmäteriverket.

KSL har också uppmärksammat Sveriges Kommuner och Landsting på en avtalsdetalj som innebär att Lantmäteriet inte överlämnar kommunala data till en organisation som genomför kommunala uppdrag (t ex färdtjänsten) på

samma villkor som till kommuner. SKL har medtagit detta i omförhandlingen av det sk ABT-avtalet.

Väl fungerande adressättningar och annan GIS-data är en grund för mycket av de effektiviseringar som kan göras i samhället, bla inom offentliga aktörer som räddningstjänst, kommunal hemtjänst, kollektivtrafik (-resenärer) och polis, utifrån ökad användning av IT-teknik. Det konstaterades att det råder en stor oreda vad gäller hur adresser sätts och används av många offentliga aktörer. I samarbete med bla polis, färdtjänst, SL och kartgruppen har KSL därför gjort ett arbete för att ta fram en läges- och problembeskrivning och även belyst hur det kan förbättras.

Vatten och avlopp

Inom KSLs ram bildades 2004 Vatten- och avloppssamverkan i Stockholms län. Dess förankring är dels genom det årliga VAS-rådet och dels genom fastställande i Samhällsbyggnadsberedningen. Rådets arbetande kommitte, VAS-kommittén, har genomfört en regional avloppsutredning, en utredning om för- och nackdelar med olika typer av finansieringslösningar för regionalt viktiga VA-investeringar samt en bakgrundsrapport om renvatten- och reservvattenförsörjning. Arbetet med det senare området fortsätter i pågående utredningar. Frågor om slamhantering samt organisation av länets VA-tekniska system har väckts och kommer att utredas vidare. Alla utredningar har bekostats genom utdebitering enligt en fördelningsnyckel till de medverkande parterna.

KSL har i samarbete med kommuner, RTK och Länsstyrelsen genomfört ett projekt om VA-lösningar i omvandlingsområden. Vidare har KSL medverkat i, och på olika sätt stött, bildandet av regionala nätverk för Dagvatten respektive VA i omvandlingsområden.

KSL, Länsstyrelsen och RTK ordnade 2005 konferensen "Vatten är Politik" för att lyfta frågan om ansvarsfördelning vad gäller tillgång till vatten för konsumtion, rekreation, produktion och som recipient. En tjänstemannauppvaktning till Jordbruksutskottets ordförande genomfördes också utifrån resultaten av konferensen.

Avfall

RAS-kommittén (Regional AvfallsSamverkan i Stockholms län) har efter beslut i Samhällsbyggnadsberedningen genomfört de första delarna av en regional avfallsutredning. Ett handlingsprogram med ett antal åtgärder har tagits fram och förankrats hos beredningen. Arbetet med genomförandet har inletts.

RAS-kommittén har också genomfört flera konferenser, varav en i samarbete med VAS-rådet. Kommitten fortsätter också sitt arbete med gemensam statistikinsamling, erfarenhetsutbyte etc.

Som ett led i att stödja samarbetet inom RAS-kommittén har KSL och RAS gått med i det internationella projektet RECO (Regional Cooperation on Waste

Management in the Baltic Sea Region - <http://www.recobaltic.com>) med Länsstyrelsen som huvudansvarig. Deltagandet sker genom ansvar för området "Public Awareness". Arbetet har inriktats på att samla erfarenheter från länet och med utgångspunkt från detta utveckla och strukturera informations- och kommunikationsverksamheten. Det sker bl a genom utveckling av en ny regional hemsida, www.atervinningscentralen.se som också innehåller en intern projektarbetsplats. Uppstart av projekt med skolinriktning har påbörjats. Avsikten är att ta fram en gemensam strategi och samtal med Tekniska museet kring detta har genomförts.

Miljö- och hälsoskydd

KSL har tagit initiativ till att påbörja arbetet att bilda en regional plattform för samverkan inom Miljö- och hälsoskyddstillsyn m m i projektform kallad "Miljösamverkan Stockholms Län". Syftet är regional samverkan inom miljö- hälsoskyddstillsyn (inkl livsmedel och djurskydd) för att effektivisera och utveckla arbetet genom att samutnyttja de resurser som finns i länet. Miljösamverkan Stockholms Län startade officiellt 15 mars 2005 och är ett samarbete mellan miljökontoren i länets 26 kommuner, KSL och Länsstyrelsen. Administrativ hemvist är KSL.

Ett tidigare försök med att starta ett Miljöjuridiskt samarbete mellan miljökontor i Stockholms län misslyckades.

Miljöchefsträffar genomförs två gånger per år och under programperioden har utveckling skett av att inriktningen i första hand blir verksamhetsutveckling.

En förlängning av det regionala *laboratorieanalysavtalet* gjordes under 2003. Under 2004 gjordes en förnyad upphandling av laboratorieanalystjänster. Under 2003 ordnade KSL totalt 3 kurser om Miljöbalken och Plan och bygglagen.

Miljöövervakning

Inom miljöövervakningsområdet pågår löpande utveckling av luft och kustvattenövervakning via Stockholms och Uppsala läns Luftvårdsförbund (www.go.to/lvf) samt Svealands kustvattenförbund (<http://www.ksl.se/kvfv/kvfv.html>). Båda förbunden är fristående och har egna styrelser men kanslifunktionen ligger administrativt på KSL.

Luft och buller

KSL har medverkat i *styrgruppen för framtagande av åtgärdsprogram* för innehållande av miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid respektive PM 10 (partiklar), ett arbete som på regeringens uppdrag leds av Länsstyrelsen. KSL har stött bildandet av Bullernätverket i Stockholms län, www.bullernatverket.se och ett antal utbildningsinsatser riktade mot såväl planerings- som miljö- och hälsotillsynssidan har genomförts i nätverkets regi.

Transporter

Som ett led i genomförandet av det Regionala miljöhandlingsprogrammet har KSL tillsammans med Länsstyrelsen, Stockholms stad, Vägverket och Banverket startat projektet "Hållbara Resor och Transporter" (HRoT) och sitter i dess styrgrupp. Samma sak gäller den internationella kopplingen HRoT har genom deltagandet i det internationella kunskapsuppbyggnads-projektet PIMMS som erhållit EU-medel (se nedan).

Stora delar av det arbete som görs inom Hållbara Resor och Transporter består direkt av arbete inom det internationella projektet PIMMS (Partner Initiatives for the development of Mobility Management Services). Det är ett nätverksprojekt som delfinansieras av Interreg 3C och som pågår 2005-2007. I PIMMS ingår följande parter:

- London Borough of Bromley, England (projektledare)
- City of Graz, Österrike
- Stockholm (projektet Hållbara Resor och Transporter), Sverige
- Municipality of Serres, Grekland
- Terrassa City Council, Spanien
- Province of Treviso, Italien
- City Council of Almada, Portugal
- traffiQ Frankfurt am Main, Tyskland (Kollektivtrafikbolag)

Naturvård

KSL medverkade i styrgruppen för Länsstyrelsens arbete med regeringsuppdraget om framtagande av ett program för skydd av tätortsnära natur. Programmet färdigställdes under 2003 och KSL medverkade i att sprida information om innehåll och möjligheterna att söka stöd till naturvård.

KLIMP-samordning

KSL tog efter en överenskommelse över informationsansvar för KLIMP (Klimatprogrammet) under 2003. Detta utnyttjades till att försöka stärka länets kommuners bidragschanser genom samordning. Resultatet blev ett gemensamt material om länets klimatgaser och gemensamma ansökningsstrategier inom områdena energi och transporter. Få kommuner fullföljde dock ansökningarna pga tidsbrist och resursbrist.

Regionala program m m

KSL, Länsstyrelsen och Landstinget (RTK) har löpande samarbetat kring den årliga *Regionala miljödagen*.

- KSL har genom dialog försökt påverka processen kring Länsstyrelsens framtagande av *Regionala Miljömål*.
- KSL, Länsstyrelsen och Landstinget (RTK) har samarbetat kring framtagande av det *Regionala Miljöhandlingsprogrammet* i nära dialog med näringslivsrepresentanter och offentliga organisationer. Programmet och dess åtgärder täcker områdena Transporter respektive VA.
- KSL har medverkat i bedömningar inom och framskrivningar av *Regionala Tillväxtavtalet (RTA)* och det efterföljande *Regionala Tillväxtprogrammet (RTP)*. Inom ramen för dessa har KSL också drivit projekt, exempel på detta är bildande att samarbetsplattformen Sustainable

Stockholm Region (SSSR www.sustainableregion.se) och uppbyggnaden av marknadsföringsportalen/ demonstrationskatalogen www.ecotechstockholm.se

- Vidare har KSL drivit projekt kring Miljödiplomering i kommunal regi och som en sidoeffekt av detta och de nationella kontakter som togs medverkat till bildandet av den kvalitetssäkrande föreningen Svensk Miljöbas, www.svenskmiljobas.se

KSL har på olika sätt också deltagit i dialog kring det Regionala Utvecklingsprogrammet för Stockholms län (RUFSS).

Bostad och byggande

KSL och Stockholms byggmästareförening har under perioden fortsatt samarbetet med "Bostadsforum" och har genomfört 2 regionala konferenser. KSLs medverkan i Byggsektorns lokala kretsloppsrad utvecklades under programperioden.

KSL deltar i Regionala Bostadsgruppen som är ett försök att stärka samarbetet i regionen kring bostadspolitiska frågor genom samverkan mellan Länsstyrelsen, RTK, Stockholm stad och KSL.

EU-relaterade insatser och internationellt arbete

Stockholmsregionens Europakommitté (SEU) har varit en viktig partner för KSLs miljöarbete och KSL har även ansvarat för SEUs miljötema. Verktyget Miljöbevakningslistan har utvecklats och styrs av en grupp med representanter från KSL, Landstinget, Stockholms stad och Länsstyrelsen. Visst utbyte med det sk *EPRO-nätverket (Environmental Platform of Regional Organizations)* har skett men kommunernas beredskap för denna typ av arbetssätt är dock låg. KSL och Stockholm stad medverkade under 2003 i det transnationella EU-projekt Sustainable Pacts med målet att genom s.k. trepartskontrakt finna nya samordningsformer (dvs med en ny ansvarsfördelning) mellan statlig, regional och lokal nivå. Pilotområdet gällde "Hållbara transporter". I nära samarbete med Malmö togs kontakt med den statliga nivån för att försöka få en medverkan, dock utan att lyckas även om alla kontakter ansåg att projektet var intressant och viktigt.

KSL har framfört synpunkter på den Tematiska strategin om Urban Miljö. Detta har skett via såväl EPRO-nätverket som de två tjänstemän från Stockholms stad som regionen utsett att delta i internationella arbetsgrupper för strategin.

KSL har framfört synpunkter på Badvattendirektivet under dess framtagande och i samarbete med SKL genomfört en informationsdrive mot svenska parlamentariker inför parlamentsomröstningen.

I samarbete med EU genomfördes en EU-kurs med temat avfall. Denna kurs innehöll moment av utvecklad dialog med tjänstemän som arbetade fram tematiska avfallsstrategin och avfallsdirektiv.

Synpunkter på den tematiska avfallsstrategin och div avfallsdirektiv har senare också förts fram via SEU och EPRO-nätverket från KSL och RASKommittén.

En av avfallsprojektet RECOs (se Avfall ovan) ”Workpackages” har genomförts av KSL och RAS.

KSL har ett avtalat *vänortssamarbete med Tallinn och Harju län* i Estland och 2 projekt inom avfallsområdet har bedrivits som ett led i detta. Erfarenheter och kontakter från detta arbete ledde vidare till RECO-projektet (se Avfall ovan).

Med hjälp av medel från det *Regionala tillväxtavtalet* och annan kompletterande finansiering har KSL i samarbete med kommuner i länet lett ett det miljöexportbefrämjande vänortsprojektet BRIDGES (Baltic Region Development Grid for Enhanced Sustainability).

KSL har deltagit i framtagandet av inriktningarna för de internationella projekten ENRI (European Natural Resources Initiative) och GROW (Choosing to Grow and deliver the Lisbon Agenda through the regions) men kunde av olika skäl inte fullfölja medverkan.

Beredningens yttranden och skrivelser

2003

- Yttrande över ansökan från Fortum om koncessionsförlängning för högspänningsledning ingående i Stockholmsringen.
- Yttrande över elsäkerhetsverkets rapport ”Reduktion av magnetfält från kraftledningar”.
- Yttrande över remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län angående ”Aldrig långt till naturen – Skydd av tätortsnära natur i Stockholmsregionen”, lämnat till styrelsen för beslut
- Yttrande över remiss från Näringsdepartementet gällande Stockholmsberedningens delbetänkande ”Tillräcklig flygplatskapacitet i Stockholm-Mälarenregionen”, SOU 2003:33 lämnat till styrelsen för beslut
- Yttrande över Miljödepartementets remiss avseende länsstyrelsens ”Friskare luft i Stockholms län – förslag till åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormen för kvävedioxid i Stockholms län” lämnat till styrelsen för beslut
- Yttrande över Stockholmsberedningens delbetänkande om trängselavgifter, SOU 2003:61 lämnat till styrelsen för beslut
- Yttrande över Regionplane- och trafikkontorets rapport ”Stockholmsregionens samspel med sin nära omgivning”

2004

- Remissvar till Länsstyrelsen i Stockholms län angående (Regionala Miljömål) Regionala Miljöhandlingsprogrammet 2004 för Stockholms län
- Remissvar till Regionplane- och trafikkontoret angående aktualitetsprövning RUF
- Remissvar till Vägverket angående Östlig förbindelse Stockholmsregionen

2005

- Remissvar till Finansdepartementet ang. En BRASKatt – beskattning av avfall som förbränns – SOU 2005:23 lämnat till styrelsen för beslut

2006

- Skrivelse till Vägverket Region Stockholm angående Förbifart Stockholm
- Skrivelse till Regionplane- och trafiknämnden med efterfrågan på framtagandet av en handlingsplan för ett eventuellt genomförande av Förbifart Stockholm
- Skrivelse till styrelsen med förslag att den långsiktiga energiplaneringen och energiberedskapen i kommunal planering inte längre är aktuell för KSL att härbärgera och driva vidare.
- Skrivelse till berörda instanser och myndigheter om gemensam adressdata i Stockholms län
- Remissvar till Länsstyrelsen i Stockholms län angående Vindkraft i Stockholms län lämnat till styrelsen för beslut

Exempel på grupper där KSL har representerat kommunerna

Regionala Miljögruppen
Regionala Bostadsgruppen
Styrgruppen för Stockholms Ström
Styrgrupp för MKN åtgärdsprogram
Styrgrupp Tätortsnära natur

Bostadsforum
Byggsektorns lokala kretsloppsrad
Referensgrupp för rapporten Barnens Miljö och Hälsa
Styrgruppen för Hållbara Resor och Transporter (HRoT) och PIMMS.

Aktiviteter (kurser, konferenser, seminarier) under mandatperioden

Kurser, konferenser & seminarier

2003

- Regional träff – samarbete/samordning med KLIMPansökningar, heldag 13/1
- Miljökrav vid hantering av skrotbilar, heldag 30/1
- Miljödiplomering av företag i Stockholms län, halvdag 5/2
- Regional konferens för ökat lokalt klimatarbete, heldag 12/2
- Planering för hållbar utveckling, heldag 25/4
- Trepartskontrakt, halvdag 7/3 eller 10/3
- Avsplark KLIMP, heldag 19/6
- Regionala Miljödagen, heldag 25/9
- Avfalls- och återvinningskonferens, halvdag 30/9
- Kartgruppen, heldag 14/10
- Seminarium om Vatten och avlopp i omvandlingsområden, heldag 29/10

2004

- Vatten för kommunal verktygsplanering –finns de?, 2 dagars 3-4/2
- Klimatarbete i Stockholmsregionen, heldag 18/2
- Kommunal samverkan inom MBK-området/tätortsdatabaser, heldag 30/3
- Miljösamverkan i Stockholms län –behövs det?, halvdag 26/4
- Robusthet och tillväxt i Stockholmsregionen, halvdag 3/5
- Förenklad miljöledning i mindre företag och verksamheter, halvdag 19/4
- EU-kurs – Tema avfall, två halvdagar, 17/3, 31/3
- EU-kurs – Tema avfall i Bryssel, två dygn 21-23/4
- EU-kurs – Tema avfall, summering Brysselresa, halvdag 5/5
- Pelletsledning i tät bebyggelse som alternativ, halvdag 26/5
- Miljöteknik i Balticum, Polen och Ryssland, heldag 18/6
- Kartgruppen; Normalavtal mellan Svenska Kommunförbundet & Lantmäteriverket, heldag 15/9
- Att samsas om marken, heldag 28/8
- Kartgruppen, heldag 27/10
- Regionala Miljödagen, heldag 30/9
- Bostadsforum, halvdag 19/11

2005

- Vatten är politik, heldag 24/8 (medarrangör)
- Kartgruppen, heldag 6/9
- Regionala Miljödagen, heldag 29/9 (medarrangör)
- VA + AVFALL, halvdag 25/10
- Enskilt, gemensamt eller kommunalt VA i omvandlingsområden, 2 heldagar (internat) 26-27/10
- Kartgruppen, heldag 27/10
- Tillsyn, bygglov, anmälan pelletsanläggningar, halvdag 18/11

2006

- Bullernätverket, heldag 2/2
- VAS-rådet, halvdag 9/2
- Fågelinfluensaseminarier, halvdag 22/3
- Energirådgivarträff, 2 dagars 28-29/3
- Regional miljö- och teknikhandläggartreff, 2 dagars 30-31/3
- VA-nätverksmöte, heldag 5/4
- IT-Forum, halvdag 6/4
- Dagvattennätverksmöte, halvdag 4/5
- Bostadsforum, halvdag 19/5
- RECO - Hur kan offentliga informatörer möta kunden i en tid av stora livstils- och tankeförändringar, heldag 19/5
- RECO – Hur ska vi kommunicera avfallsbudskapen, heldag 12/9
- Avfallsseminarium i Riga, 2 dagars 18-19/10
- Kartgruppen, heldag 26/10
- ResSmart.se, heldag 5/12, (medarrangör)

Bilaga 3

Utbildning

Utbildningsberedningens ansvarsområde

KSLs Utbildningsberedning har under mandatperioden bestått av 14 personer, 7 ordinarie ledamöter och 7 ersättare. En förteckning över beredningens sammansättning redovisas i slutet av denna verksamhetsberättelse, bilaga s.

Utbildningsberedningens ansvarsområde har sträckt sig från förskola till högskola/forskning. Två frågor har dominerat under mandatperioden – gemensam gymnasierregion och lärarutbildningen.

I oktober 2004 genomförde Utbildningsberedningen en studieresa till Skåne där samtal fördes tillsammans med utbildningspolitiker i Skåneregionen om länssamarbetet kring gymnasieskolan samt arbetet med den nya lärarutbildningen. Utbildningsberedningen besökte också lärarutbildningen vid Malmö högskola.

Verksamhetsprogrammet 2003-2006

Under perioden 2003- 2006 har föreslagna perspektiv, områden och frågor genomfört i hög grad. Få nya frågor har anammats vilket förklaras av de prioriterade frågornas volym och omfattning.

Seminarier för ordförandena i barn- och utbildnings-nämnder (motsvarande)

Ordförandena i barn- och utbildningsnämnder (motsvarande) har under perioden inbjudits till fyra seminarier. Dessa seminarier har handlat om kommunsamverkan inom utbildningsområdet i Stockholms län, vuxenutbildningen, rekrytering av lärare samt den gemensamma gymnasierregionens nästa steg – gemensam intagning och bättre vägledning.

I samband med Gymnasiekommitténs respektive Skollagskommitténs slutbetänkanden 2003 anordnade KSL ett par mycket välbesökta seminarier. Vidare inbjöd KSL och Utredningen om skolans ledningsstruktur i mars 2004 till en hearing om styrningen och ledningen av skolan.

Förvaltningscheferna

Inom kommunernas utbildningsområde pågår en kontinuerlig organisations-, verksamhets- och kunskapsutveckling kring utbildningssystemet och dess uppdrag.

Förvaltningscheferna har under mandatperioden utvecklat en väl fungerande samtals- och mötesstruktur.

Förvaltningscheferna har genomfört fyra halvdagsmöten per år under perioden, fem fördjupade seminarier i internatform och en studieresa. Halvdagsmötena

har bl a handlat om samarbetet mellan kommunerna och Lärarhögskolan, uppföljning av det lokala kollektivavtalet, pedagogiskt ledarskap och utveckling utifrån övergripande, kontinuerliga uppföljningar av elevers resultat, validering, utredning av den samordnade gymnasieintagningen i Stockholms län samt rapporter från kommunernas utvecklingsarbeten. Under internaten har man fördjupat sig i frågor kring entreprenörskap, skolchefernas roll, individuella utvecklingsplaner, betyg – bedömning - likvärdighet, den politiska styrningen i kommunerna samt frågor kring skolutveckling.

Viktiga frågor under mandatperioden

Gemensam gymnasierregion

Sedan 2000 har kommunerna i länet och KSL arbetat för att skapa en gemensam gymnasierregion. Regionen definieras genom ett antal delområden såsom

- Ett gemensamt intagningssystem.
- Gemensamma kvalitetskriterier.
- En gemensam beräkningsgrund av kostnader för gymnasieutbildning.
- En vilja att planera och genomföra gymnasieutbildning tillsammans i länet.

Under mandatperioden har varje delområde utvecklat nya frågor såsom en gemensam gymnasiemässa och programguide för samtliga kommuner i länet, ett gemensamt intagningskansli.

Arbetet med att utveckla en gymnasierregion leds av en grupp bestående av fem förvaltningschefer. Gruppen är rådgivande till Utbildningsberedningen och kansliet. Till samtliga delområden har arbetsgrupper tillsatts, vilka arbetat under flera år. Kommunerna är ofta engagerade i flera grupper.

GemIT

Under juni 2003 slutfördes upphandlingen av en gemensam databas för intagning till gymnasiet. Arbetet med införandet av den länsgemensamma databasen startade under sommaren och slutfördes i december 2003. Våren 2004 startade arbetet med att anpassa intagningssystemet till kommunernas behov samtidigt som eleverna under januari-februari för första gången kunde söka till länets alla gymnasieskolor via den gemensamma webbsida som utvecklats för gymnasieutbildningarna i länet. Webbsidan gav elever som sökte till länets gymnasieskolor möjlighet att direkt kunna göra jämförelser mellan skolorna.

En utvärdering av intagningsdatabasen gjordes 2004 där elever och föräldrar fick svara på hur man upplevde den nya gemensamma webbsidan. 2005 effektiviserades studie- och yrkesvägledarnas hantering av ansökningar på gymnasieintagningens hemsida.

För att ge kommuner, skolor, studie- och yrkesvägledare utökad information om intagnings- och ansökningssystemet inköptes och utvecklades ett nytt verktyg, QlikView. Genom verktyget skapades möjligheter att interaktivt presentera information kring intagningsprocessen på ett enkelt sätt.

Januari 2006 öppnades den tredje omgången för ansökan till gymnasieskolan på den gemensamma hemsidan. Inför 2006 gjordes en del omprogrammering av hemsidan för att effektivisera systemets hantering av elevernas ansökningar och för att kunna klara de kapacitetskrav som tidigare varit ett problem.

Gemensam beräkningsgrund

Inom ramen för gemensam gymnasierregion har en gemensam beräkningsgrund för interkommunala kostnader utarbetats på programnivå. Syftet med beräkningsgrunden i ett första skede är att underlätta för kommunerna att fatta beslut om en elev ska få studera i annan kommun och det slutliga målet är att utveckla formerna för en gemensam skolpeng för gymnasieelever i Stockholms län.

Modellen har bidragit till att spännvidden mellan högsta och lägsta pris minskat, vilket ger en bra förutsättning för den gemensamma skolpengen. Modellen används idag av 80% av kommunerna, vissa kommuner använder en modifierad form.

Gemensamma kvalitetskriterier

På ett tidigt stadium i arbetet med att skapa en gemensam gymnasierregion framstod det som viktigt att det fanns kvalitetskriterier som var uppbyggda så att eleverna kunde göra jämförelser mellan olika gymnasieskolor. Under 2002 och under inledningen av 2003 togs sådana kriterier fram under medverkan av flertalet gymnasieskolor i länet. Kvalitetskriterierna visades i november 2004 på gymnasieintagningens hemsida.

En broschyr med information om kvalitetskriterierna har tagits fram. KSLs hemsida i dag också en speciell informationssida för kommunernas och fristående skolors samordningsansvariga.

Gemensam planering av gymnasieutbud

Under 2003 har länets kommuner indelats i fem sektorer där man inom varje sektor ska inventera de behov man kan ha om samverkan runt vissa utbildningar. Detta utgör den mer komplicerade delen i arbetet med att skapa en gemensam gymnasierregion. Vidare visar det sig att sökandetrycket på de olika programmen växlar mycket snabbt. Bl.a. de yrkesförberedande programmen, som för bara något år sedan hade ett lågt antal sökande, har nu betydligt fler sökande än antalet tillgängliga platser.

Under 2004 har en ny sektorsindelning av länet skett. Sex sektorsgrupper bestående av kommunala representanter har regelbundet samlats och diskuterat samverkan kring länets gymnasieutbud. Kansliet har sammanställt statistik från den gemensamma intagningsdatabasen, som legat till grund för dessa diskussioner.

Under 2005 genomförde KSL en första kartläggning av hur gymnasieutbudet såg ut i länet. Utredningen visade på stora olikheter i tillgång på yrkesutbildningar för länets elever. Utredningen pekade på tre olika sätt att utjämna olikheterna: att starta utbildning kring regionala centra, att

kommunerna går ihop kring dyra utbildningar i s k regionala garantier samt att starta Teknik-college. Utredningen sändes på remiss och kommunerna svarade att det framför allt var intressant att arbeta vidare med de två sistnämnda frågorna.

2006 gjordes en förfrågan om samverkansavtal kring tre program – Barn och fritids-, Handels- och Elprogrammet. Inför denna förfrågan genomfördes en omfattande kartläggning av hur kommunernas planering i förhållande till genomförandet sett ut.

Gymnasiemässa, programguide

Som en del av en gemensam gymnasiregion skapar kommunerna en gemensam gymnasiemässa och programguide. Där presenteras regionens utbud av utbildningar och skolor till elever, föräldrar och personal.

Gymnasiemässa

I början av år 2005 kontaktade Stockholms stad KSL för att erbjuda resten av länet att delta i den mässa som tidigare arrangerats för att underlätta Stockholmslevernans val av gymnasieutbildning. Kommunerna visade intresse för att delta, och KSL tecknade ett treårigt avtal där Stockholmsmässan är arrangör med kommunerna som samarbetspart. Intresset för mässan har varit stort med deltagande skolor och besökande från hela länet.

Programguide

I början av år 2006 inbjöd KSL kommunerna att presentera gymnasieutbildningar och skolor i en länsövergripande programguide, som kunde ersätta den programguide som kommunerna själva brukat ta fram. Även denna gång tog Stockholms stad initiativet och samtliga kommuner valde att köpa programguiden till sina folkbokförda femtonåringar.

Då den nya regeringen beslöt att dra tillbaka reformen GY07 kompletterades den redan tryckta programguiden med ett isticksblad för att möta frågor om förändringar kring innehållet. Programguiden kunde då delas ut inför gymnasiemässan, och en korrigerad version av programguiden lades senare ut på nätet.

Gemensamt intagningskansli

Under 2005 startades en utredning med syfte att undersöka möjligheten att inrättat ett intagningskansli för kommunerna i Stockholms län. Gymnasieintagningen sköts av tretton kanslier och utredningens uppdrag var att undersöka eventuella samordningsvinster. Utredningen utmynnade i ett förslag om inrättande av ett intagningskansli med KSL som huvudman. 2006 fick kommunerna utredningen på remiss och 24 av länets 26 kommuner ställer sig bakom förslaget. KSL:s styrelse fattade beslut i oktober om att inrätta ett intagningskansli för de kommuner i länet som ställt sig positivt till förslaget med start 1/10 2007.

Lärarytbtldning

Hösten 2001 infördes en ny lärarytbtldning, där en av reformens intentioner var ett delat ansvar mellan stat och kommun kring den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Utbildningen har inneburit ett väsentligt högre åtagande för kommunerna men också betydligt större möjligheter att medverka i och påverka den lärarytbtldningen och den framtida rekryteringen av lärare.

För Utbildningsberedningen och verksamhetsområdet Utbildning har arbetet med lärarytbtldningen under perioden inneburit ett brett deltagande i olika grupper tillsammans med kommuner och högskolor.

Den verksamhetsförlagda delen av lärarytbtldningen (VFU)

KSL har medverkat till uppbyggnad och utveckling av en organisation i varje kommun för den verksamhetsförlagda delen av lärarytbtldningen. KSL har sedan starten av den nuvarande lärarytbtldningen varje termin genomfört delregionala möten för lednings- och utvecklingsgrupperna i kommunerna (sex regioner inom länet) för att sprida kunskaper kring olika erfarenheter kopplade till det utvecklingsarbete som reformen medför. Några av dessa möten har genomförts i samarbete med Lärarhögskolan i Stockholm. KSLs kansli har också medverkat när det gäller innehåll och genomförande i kompetensutveckling riktad till kommunerna med anledning av den nya lärarytbtldningen.

KSL tog också från början initiativ till samordning av den verksamhetsförlagda utbildningen. Vidare har KSL på olika sätt arbetat för att de kommuner som efterfrågar lärarytbtldning får sådana i önskad omfattning och att kommunerna får fram tillräckligt antal utbildningsplatser.

KSL genomförde under 2003 förhandlingar på regional nivå rörande finansieringen av den lärarytbtldning som reformen medförde. Förhandlingarna ledde till att ett regionalt avtal träffades där kommunerna kom att erhålla en del av sina kostnader. Avtalet trädde ikraft den 1 januari 2004 och tecknades mellan de högskolor som anordnar lärarytbtldning och respektive kommun.

Under 2005 medverkade KSL, efter önskemål från såväl kommuner som högskolor, i en undersökning som syftade till att försöka utveckla ett webbaserat verktyg – gemensamt för länets kommuner och högskolor – för att hantera VFU-platser och -placeringar. På grund av alltför stora skillnader mellan högskolorna konstaterades dock att ett sådant gemensamt system inte skulle vara genomförbart.

Samarbete med lärarytbtldningarna vid länets högskolor

KSL har sedan flera år ett utvecklat samarbete med de högskolor i länet som erbjuder lärarytbtldning – Lärarhögskolan i Stockholm, Södertörns högskola, Konstfack, Gymnastik- och Idrottshögskolan, Musikhögskolan, Stockholms Universitet och Tekniska Högskolan. Frågor rörande den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), utformning av olika kurser samt kvalitets- och utvärderingsfrågor är exempel på områden som KSL och högskolorna gemensamt har diskuterat.

Under 2006 har kommuner och högskolor med lärarutbildning tillsammans med KSL och Sveriges Kommuner och Landsting inlett möten för att diskutera lärarsituationen, lärarförsörjningen och framtida lärarbehov i Stockholms län och nödvändigheten av samverkan mellan kommuner och lärarutbildningar.

Utvecklingen av den verksamhetsförlagda utbildningen

Kommunförbundet Stockholms Län tog under våren 2003, fyra terminer efter det att den nya utbildningen infördes, initiativ till att genomföra en enkätundersökning till kommunerna för att få en översiktlig bild av hur denna del av utbildningen utvecklats. Resultaten från denna undersökning finns sammanfattade i rapporten *Vad får de studerande vara med om i partnerområdet och vilka får de möta?* (november 2003). Våren 2004 gjordes en ny studie som redovisades i rapporten *Hur bidrar arbetslaget till studenternas lärande?* (oktober 2004). Också våren 2005 genomfördes en undersökning *Hur utvecklas den verksamhetsförlagda utbildningen?* (november 2005).

Sammanfattningsvis kan sägas, att samtliga undersökningar har visat att reformen gått från ett tidigare system med enskilda handledare till att involvera flera ansvariga lärare eller hela arbetslag. Det har blivit vanligare att flera lärare i ett arbetslag är aktiva i arbetet med studenterna, även om undersökningen 2005 möjligen visade på en viss stagnation här.

En kritik som sedan länge riktats mot lärarutbildningen från de studerandes sida är att den inte ger tillräcklig beredskap för samverkan med föräldrar. KSLs tre undersökningar har visat att detta problem kvarstår också i den nuvarande lärarutbildningen. Här måste kommunerna ta större ansvar och ge de studerande fördjupade erfarenheter inför sitt kommande arbete som lärare.

I syfte att synliggöra det utvecklingsarbete som pågår i kommunerna tillsammans med lärarstudenter och lärarutbildning, genomförde KSL en annan undersökning hösten 2004. Dels studerades vilka kunskapsområden kommunerna valt att fördjupa/utveckla inom ramen för den del av lärarutbildningen som är kommunens ansvar, dels studerades hur olika lärarstudenter med olika framtida kompetenser placerades över länet. Resultatet presenterades på regionmötena hösten 2004 och har sedan sammanställts i en rapport.

Politisk plattform

Kommunerna och de högskolor som bedriver lärarutbildning har ett nära samarbete runt utbildningen där det är viktigt att tydliggöra behov och önskemål från respektive håll. Sedan ett drygt år tillbaka pågår därför kontinuerliga samtal mellan ledamöterna i KSLs Utbildningsberedning och styrelsen för Lärarhögskolan i Stockholm i syfte att förstärka den politiska dialogen.

Särskild intressebevakning:

KSL representerar kommunerna i Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning vid Lärarhögskolan i Stockholm. KSL har tidigare under mandatperioden medverkat i Utbildningsnämnden för lärarutbildningen vid

Konstfack samt Självvärderingsgruppen – Högskoleverkets utvärdering av lärarutbildningar nationellt.

Vuxenutbildningen

Frågan om en gemensam vuxenutbildningsregion har varit aktuell på KSL sedan 2004. Uppdraget handlar om att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion i Stockholms län utifrån kommunernas önskemål och förutsättningar så att vuxna har möjlighet att studera vad, var och när de vill inom länets kommuner.

Utbildningsberedningen beslutade i mars 2004 att uppdra åt kansliet att undersöka förutsättningarna för att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion i länet. En förstudie genomfördes som pekade på ett stort intresse hos kommunerna. Några områden för samverkan angavs särskilt, bl a utbildet, validering och webbportal. I samband med förstudien bildades en referensgrupp bestående av förvaltningschefer som i mars 2005 presenterade ett förslag för beredningen. I förslaget beskrevs målen för arbetet med en vuxenutbildningsregion bl a som att tillgodose medborgarnas behov och möjlighet till utveckling. En statistisk kartläggning har också tagits fram.

Hösten 2006 togs ett PM fram med en konkret arbetsgång för det fortsatta arbetet fram till 2007. Av de fyra delmål beskrivna i denna har tre genomförts: en organisation för det fortsatta arbetet, samarbete kring vissa sakområden och en kartläggning av pågående delregionala samarbeten kring vuxenutbildningen.

Organisationen bygger på en styrgrupp av förvaltningschefer samt fyra arbetsgrupper med ansvar för varsitt sakområde: Kvalitetsfrågor, Distansutbildning/webbportal, Sfi/sfx och Yrkesutbildning/validering.

Styrgruppen har tagit fram mål och delmål för arbetet. Målet är att skapa ett långsiktigt samarbete kring en gemensam vuxenutbildningsregion i Stockholms län.

Naturbruksgymnasierna

Enligt avtal mellan länets kommuner och landstinget har landstinget tidigare åtagit sig att driva verksamheten vid naturbruksgymnasierna på entreprenad åt kommunerna till och med 2003, varefter verksamheten helt skulle vara en primärkommunal angelägenhet.

I avvaktan på riktlinjer för gymnasieskolans programinnehåll förhandlade KSL, efter att ha gjort en enkätförfrågan till länets kommuner, under hösten 2003 fram ett nytt avtal där landstinget fram till 2008 bedriver verksamheten på entreprenad. Kommunerna rekommenderades av KSLs styrelse att teckna avtal med landstinget.

KSL ingår i ett politiskt samrådsorgan tillsammans med landstinget för att driva naturbruksutbildningarna i länet. Samrådsorganet har haft fem möten per år då frågor kring dimensionering av platser, kvalitetsredovisning, utvärdering av verksamheten m m har diskuterats.

Barn och unga i behov av särskilt stöd samt Särskolan

BUS

Under 2000 påbörjades ett omfattande arbete med att utveckla samverkan med landstinget kring barn och ungdomar som behöver särskilt stöd genom tillkomsten av den s k BUS-policyn. Detta arbete har fortsatt under hela mandatperioden i enlighet med policyns intentioner. I oktober 2005 fattade KSLs styrelse, efter förslag från Vård – och Omsorgsberedningen, beslut om att rekommendera kommunerna att förlänga policyn med vissa kompletteringar t o m 31 december 2008. En utförlig beskrivning av arbetet återfinns under verksamhetsområdet Vård, omsorg och sociala frågor. Det har funnits en dialog mellan Vård- och Omsorgsberedningen och Utbildningsberedningen kring arbetet med BUS.

Stödab

Stödab är ett nätverk för tjänstemän som har kommunövergripande ansvar för insatser riktade till barn i behov av särskilt stöd. Syftet med nätverket är att problematisera kring aktuella frågeställningar, hitta lösningar och bidra till erfarenhetsutbyte.

Nätverket har mötts två gånger per termin och har fungerat både som beredande och referensgrupp i vissa frågor till BUSSAM.

Kommunerna är indelade i sex regioner, där varje region har en företrädare i gruppen. Exempel på frågeställningar som har diskuterats är sjukhuskolor, samverkansklasser, habiliteringsstöd samt bristen på skolläkare.

Särskolan

Länets skolchefer aktualiserade frågan om särskolan under 2004 och KSL genomförde inledningsvis en enkät för att få en allmän bild av situationen i länet. En referensgrupp bestående av kommunrepresentanter har arbetat för att skapa ett nätverk för ledningspersonal i särskolan och medverkat i arbetet med enkäten till samtliga kommuner.

Under år 2005 har en arbetsgrupp med representanter från kommunerna haft i uppdrag ta fram en gemensam beräkningsmodell för särskolans kostnader i länet. Ett flertal kommuner hade påtalat behovet av att se över den interkommunala ersättningen för elever i särskolan och Stockholms stad hade inkommit med en formell framställan.

Arbetsgruppen inledde sitt arbete med att få en bild av prissättningen och en enkät skickades till kommunerna för att få ett mer heltäckande underlag. Arbetshypotesen för gruppen har varit att utforma ett schabloniserat behovsgrupperat ersättningssystem.

Förslaget innebär att fyra behovsgrupper har fastställts utifrån möjliga kombinationer av utvecklingsstörning samt funktionshinder eller svårigheter. Modellen bygger på att särskolans olika kostnadskomponenter indexeras i jämförelse mellan behovsgrupperna.

Hälsofrämjande skolutveckling

KSL och Landstingets avdelning Samhällsmedicin (nuvarande Centrum för folkhälsa) inbjöd kommunerna med skolteam att delta i en seminariereserie med nätverksträffar år 2003-2004. Kommunerna visade ett stort intresse, men endast vissa kunde erbjudas att delta i projektet.

Syftet med projektet var att förmedla kunskap och metoder för arbete med en Hälsofrämjande skolutveckling utifrån intentionerna i Prop 2001/02:14. Seminarieresen genomfördes i samarbete med Samhällsmedicin och Myndigheten för Skolutveckling, och utvärderades av Institutionen för folkhälsovetenskap inom Karolinska institutet.

Studie- och yrkesvägledning

KSL har sedan början av 1990-talet drivit ett Vägledarkalendarium för studie- och yrkesvägledare på utbildnings- och arbetsmarknadssidan. I snitt hade kalendariet 300 abonnenter per år. Kalendariet erbjöd ett tiotal seminarier årligen kring aktuella ämnen. Efter omorganisationen överläts driften av kalendariet till Lärarfortbildning AB.

Under 2006 identifierade arbetet med en gemensam gymnasiregion och arbetet med en gemensam vuxenutbildningsregion behovet av en mycket väl fungerande vägledning av elever inom och utom utbildningssystemets ansvarsområde.

Programutskottet för studie- och yrkesvägledarprogrammet vid Lärarhögskolan i Stockholm

Vid Lärarhögskolan finns tre programutskott inrättade; Lärarprogrammet, Studie- och yrkesvägledarprogrammet samt Specialpedagogprogrammet. Programutskottets uppdrag är att granska utbildningsplanen, följa upp och föreslå ändringar i kursplaner, utvärdera programmet etc. I samtliga utskott ska det finnas avnämningarrepresentanter och KSL har representerat kommunerna i utskottet under 2006.

Bofo - Barnomsorg i fortbildning

Bofo startades som ett tre-årigt projekt i mitten av 80-talet. Projektidén byggde på att möta det kontinuerliga behovet av kompetensutveckling inom barnomsorgen med att ta tillvara den befintliga personalens höga kompetens – att möta kompetensbehov med befintlig hög kompetens. En sorts modern byteshandel. Verksamheten lades ner 2003 som ett led i att KSLs uppdrag förändrades.

Handledarpool för skolan

KSL har under flera år utbildat handledare för skolan med inriktning på elevvård, arbetsmiljö och professionsutveckling. I samband med KSLs omorganisation 2004 lades utbildningarna ner.

Samverkan skola - arbetsliv

Under 2003 har två projekt för samarbete mellan skola och arbetsliv slutförts.

”Företagsanknuten gymnasieutbildning”

Projektet har haft som syfte att öka anställningsbarheten och studiemotivationen hos ungdomar med bristande studieintresse. Sammanlagt 23 ungdomar har under sitt sista gymnasieår haft sin utbildning förlagt i ett företag en dag i veckan samt arbetat under lov. Projektet blev framgångsrikt då alla elever utom två genomförde sina gymnasiestudier med godkända betyg samt att drygt hälften av ungdomarna efter projektet fick fast anställning i företagen.

”Vi bryr oss i Farsta ”

Projektet avslutades sommaren 2003. Projektet som var ett pilotprojekt har haft som syfte att öka samarbetet mellan det lokala arbetslivet och gymnasieskolan i Farsta runt praktiskarbete och kunskapsutbytet beträffande ungdomars anställningsbarhet. Projektet har under de två år det pågått involverat drygt hundra ungdomar. Detta samarbete fortsatte efter projektets avslutande.

Styrelsens beslut - rekommendationer, yttranden och skrivelser

Utbildningsberedningen har vid sex tillfällen under mandatperioden lämnat förslag till styrelsen beträffande rekommendationer, remissyttranden eller skrivelser som sedan har resulterat i styrelsebeslut. 2003 skrev styrelsen till Utbildningsdepartementet angående effekterna av statsbidrag till personalförstärkningar i skola och fritidshem (”Wernersson-pengarna”). Samma år upprättades också ett samverkansavtal mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om naturbruksutbildning.

2004 rekommenderade KSL kommunerna att teckna ett samverkansavtal med de högskolor som bedriver lärarutbildning om den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen.

Under 2005 skrev KSL till regeringen angående säkerheten vid Hillelskolan och Hillelgården. En skrivelse skickades till högskolestyrelsen vid Lärarhögskolan i Stockholm angående lärarutbildningen vid Lärarhögskolan i Stockholm.

2006 rekommenderade KSL kommunerna i Stockholms län att ansluta sig till ett gemensamt intagningskansli för gymnasieskolorna i länet.

Utbildningsberedningens beslut - yttranden och skrivelser

Vid fem tillfällen under mandatperioden har Utbildningsberedningen lämnat sina synpunkter i form av remissvar eller skrivelser. 2003 besvarade beredningen Gymnasiekommitténs slutbetänkande Åtta vägar till kunskap – en ny struktur för gymnasieskolan. Samma år lämnade Utbildningsberedningen också ett yttrande över Skollagskommitténs slutbetänkande Skollag för kvalitet och likvärdighet.

2005 gjordes en gemensam skrivelse från Kommunförbundet Stockholms Län/Utbildningsberedningen, Göteborgsregionens kommunalförbund och Kommunförbundet Skåne till Utbildnings- och kulturdepartementet angående kommunernas tillgång till CSNs register om studiehjälp för att förenkla uppföljningsansvar av kommunens ungdomar 16-20 år - Vidare tillskrevs departementet om en nationell ungdomsdatabas för att förenkla informationsöverföringen av elevuppgifter mellan Sveriges skolor.

Våren 2006 lämnade KSLs Utbildningsberedning ett yttrande till Lärarhögskolan i Stockholm kring utredningen av ett samgående mellan Lärarhögskolan i Stockholm och Stockholms Universitet.

Exempel på grupper och aktiviteter där KSL har representerat kommunerna

- Regionala kompetensrådet.
- SEU – referensgruppen för forskning och utveckling.
- Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning vid Lärarhögskolan i Stockholm.
- Programutskottet för studie- och yrkesvägledarprogrammet vid Lärarhögskolan i Stockholm.
- Arbetsgrupp för lärarutbildningsfrågor.
- Styrgruppen för Ungt Entreprenörskap.
- Storstadssamarbete med kommunförbunden i Göteborg och Skåne.
- Nationellt nätverk kring vuxenutbildningsfrågor.
- Nationellt nätverk kring gymnasiefrågor.

Sammanträden under mandatperioden

Under 2003 sammanträdde Utbildningsberedningen vid sju tillfällen. Detta år konkretiserades arbetet med en gemensam gymnasiregion och Utbildningsberedningens möten var av den anledningen fler än under övriga år.

2004 hade beredningen fem möten. I oktober 2004 genomförde Utbildningsberedningen också ett internat tillsammans med utbildningspolitiker i Skåne-regionen där samtal fördes om länsamarbetet kring gymnasieskolan samt arbetet med den nya lärarutbildningen.

Under 2005 och 2006 genomfördes fem möten per år.

Utbildningsberedningen hade sitt avslutande sammanträde den 15 januari 2007.

Totalt under mandatperioden har således genomförts 23 sammanträden. Antalet närvarande ledamöter och ersättare vid dessa möten har varierat mellan 6 och 13 där 9 ledamöter/ersättare är genomsnittet. Eftersom antalet ordinarie ledamöter är 7 har sammanträdena alltså varit väl representerade när det gäller tjänstgörande ledamöter och beslutsmässighet.

Bilaga 4

Vård, omsorg och sociala frågor

KSLs Vård- och omsorgsberedning har under mandatperioden bestått av 14 personer, 7 ordinarie ledamöter och 7 ersättare.

Vård- och omsorgsberedningens ansvarsområde har sträckt sig över ett brett spektrum av frågor med huvudfokus på flera traditionella kommunala verksamheter så som äldreomsorg, psykiatri och missbruksvård samt barn och ungdomar som behöver särskilt stöd.

Samverkans- och gränsdragningsfrågor till landstinget inom olika verksamhetsområden är det som dominerat dagordningen. Utöver det så finns det frågor som rör samverkan mellan kommunerna och frågor som rör kommunernas relation till andra huvudmän/aktörer.

Vård- och omsorgsberedningen tog tidigt kontakter med landstinget för att få till stånd en politisk samråds- och samverkansgrupp. Detta resulterade i att den så kallade Presidiegruppen skapades. I gruppen har företrädare för landstingets Hälso- och sjukvårdsutskott och ett utökat presidium från beredning träffats 4-5 gånger per år för gemensamma överläggningar. Här har beslut fattats om gemensamma satsningar och uppdrag inom hela verksamhetsområdet som har gett förutsättningar för gemensamt arbete för tjänstemännen. Detta forum har varit en avgörande faktor för att KSL på ett framgångsrikt sätt har kunnat företräda och driva kommunernas intressen i förhållande till landstinget.

Verksamhetsprogrammets inriktning 2003-2006

Det kan konstateras att utvecklingen inom området till största del har följt de frågor som lyftes fram i KSLs Verksamhetsprogram för mandatperioden. Läkemedelsfrågorna är ett undantag där det varit svårt att få till stånd ett gemensamt utvecklingsarbete med landstinget. KSL har senast under hösten 2006 fört fram till landstinget önskemål om att skapa gemensamma riktlinjer på samma sätt som flera andra regioner gjort.

Viktiga frågor under mandatperioden

Barn- och unga som behöver särskilt stöd (BUS)

Under 2000 påbörjades ett omfattande arbete med att utveckla samverkan med landstinget kring barn och ungdomar som behöver särskilt stöd genom tillkomsten av den så kallade BUS-policyn. Detta arbete har fortsatt under hela mandatperioden i enlighet med policyns intentioner. I oktober 2005 fattade KSLs styrelse beslut om att rekommendera kommunerna att förlänga policyn med vissa kompletteringar t o m 31 dec 2008.

Kompletteringarna innebär bl.a. att regionalt utvecklingsarbete ska ske inom några prioriterade områden. Beredningen har också tillsammans med landstinget beslutat att gemensam kvalitetssäkring av HVB-hem ska ske där

kommun och landstinget placerar gemensamt. Under 2006 har en arbetsgrupp undersökt förutsättningarna för en sådan kvalitetssäkring och arbetat fram ett förslag.

Intentionerna i den tredje riktlinjen med samordnare och samordnad planering har däremot visat sig vara svårt för verksamheterna att genomföra i praktiken. Såväl politisk ledning som chefstjänstemännen menar dock att detta uppdrag är högprioriterat för att förbättra förutsättningarna för barn/ungdomar med sammansatt problematik och deras familjer. KSL har därför medverkat till flera insatser för att möjliggöra en fortsatt positiv utveckling i denna fråga, bl.a. att erfarenhetsutbyte har kommit tillstånd mellan företrädare för berörda verksamheter och beslut är nu fattade att nyckelpersoner inom kommun och landsting ska ges möjlighet att delta i utbildning om samverkan.

Policydokument:

- BUS-policyn har förlängts och gäller tom 31 december 2008
- Barn och ungdomar med koncentrationssvårigheter – rekommendationer och stöd

Särskild intressebevakning:

Inför förlängningen av policydokumentet krävde Vård- och Omsorgsberedningen att landstinget skulle genomföra en resursförstärkning till BUP kring gemensamma placeringar av barn med svår sammansatt social och psykiatrisk problematik. I samband med beslutet om förlängning skedde så en resursförstärkning till BUP om 5 Mkr, tack vara beredningens intensiva påtryckningar.

Psykiatrirfrågor

Psykiatrirfrågorna har precis som under föregående mandatperiod varit i fokus för beredningens arbete. KSLs har medverkat i ett utvecklingsprojekt tillsammans med landstinget som syftat till att utveckla den lokala samverkan mellan socialtjänsten och psykiatrin. Projektet hette ”Samtal om samverkan”. Under 2005 fattade staten beslut om att göra en satsning inom området och länets kommuner och landstinget fick ca 123,1 mkr under 2005 och 2006 för gemensamma utvecklingsinsatser. Totalt har 67 gemensamma projekt startats med inriktning på boende, vård och sysselsättning. Även kompetensutveckling för personal har genomförts. KSL har varit kontaktperson gentemot Socialstyrelsen för kommunerna.

Särskild intressebevakning:

Beredningen medverkade aktivt i utformandet av riktlinjer för fördelningen av dessa statliga medel och kom överens med landstinget om en fördelning som tog hänsyn både till antal invånare och behovet lokalt. Detta möjliggjorde att kommun och landsting snabbt kunde komma överens om lokala satsningar.

Missbruksfrågor

Inför denna mandatperiod avskaffades den politiskt tillsatta Missbrukarkommittén. Detta beslut grundades på en bedömning att det behövde tas ett mer samlat politiskt grepp kring alla landstingsrelaterade frågor för att

motverka stuprörstänkandet. Under 2005 väckte Stockholms stad tillsammans med landstinget frågan om det inte var dags att revidera nuvarande missbrukspolicy från 1998. KSL genomförde tillsammans med landstinget en uppföljning av de lokala integrerade beroendemottagningarna och identifierade de 10 mest prioriterade utvecklingsområdena. Beslut togs sedan att genomföra en översyn och revidering av policyn. Detta arbete startade i juni 2006 och under hösten har drygt 60 personer från kommun och landsting medverkat i arbetet med att ta fram en ny policy. Ett förslag till ny policy ska vara färdigt i mars 2007 och därefter gå ut på en bred remiss.

Policydokument:

- Nuvarande Missbrukspolicy genomgår en revidering. Ny policy är planerad att börja gälla från årsskiftet 07/08

Hemlöshetsproblematiken

Redan tidigt under 2003 lyfte Stockholms stad den problematik som fanns kring ansvar för hemlösa mellan kommuner i länet. Det skulle dock dröja ett par år innan tiden var mogen för att ge ett uppdrag till kansliet. Efter kartläggning och diskussioner i beredningen kring inriktning på uppdraget startade arbetet med att ta fram gemensamma riktlinjer för kommunerna i länet. Förslag till riktlinjer blev klara i november 2006 och KSLs styrelse fattade beslut i december 2006 att rekommendera kommunerna att anta riktlinjerna.

Riktlinjer:

- Riktlinjer för ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län

Äldre frågor

Det har varit svårast att finna konkreta samverkanslösningar tillsammans med landstinget kring olika äldre frågor. Flera gränsdragningsfrågor har identifierats, till exempel ansvaret för logopedinsatser och medicinsk fotvård i särskilt boende. Kostnadsansvar för dosdispenserade läkemedel är en annan ansvarsfråga som lyfts. KSL har också försökt medverka till att ta fram gemensamma riktlinjer utifrån betalningsansvarslagen/utskrivningsklara.

En kommunintern frågeställning som diskuterats intensivt i beredningen vid flera tillfällen är frågan om kostnadsansvaret för hemtjänst under vistelse i annan kommun sommartid. Beredningen tillskrev Sveriges kommuner och landsting med önskan om ett ställningsstagande i frågan (nov 2005).

Under hösten 2006 har beredningen även lyft frågan i diskussioner med landstinget om en eventuell kommunalisering av hemsjukvården. Även inom äldreområdet har det gjorts flera statliga satsningar. Den mest uppmärksammade är kompetensstegen där landets kommuner får ta del av drygt 1 miljard kronor under 2005-2007. KSL har drivit projektet Modellarbetsplatser som ligger till grund för samarbetet inom Kravmärkt Yrkesroll. Kravmärkt Yrkesroll berör 2 500 anställda inom äldreomsorgen i fem kommuner och delfinansieras av Kompetensstegen samt Växtkraft Mål 3. Se "Arbetsmarknad, kompetens och näringsliv".

KSL har också tagit initiativ till en samlad diskussion kring omvårdnadsprogrammet där företrädare för verksamheter inom kommun och landsting och utbildningssamordnare träffats (2004).

Riktlinjer och överenskommelser:

- Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttningar till särskilda boendeformer i annan kommun inom stockholms län – beslut om förtydliganden (2005)
- Ansvar för logopedinsatser och medicinsk fotvård i särskilda boenden (beslutat första kvartalet 2007)
- Dosdispenserade läkemedel (beslutat första kvartalet 2007)
- Gemensam tolkning av betalningsansvarslagen - Riktlinjer utskrivningsklara (påbörjat mars 2005, beslutat första kvartalet 2007)

Särskild intressebevakning:

- *Tolkning av lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård (1990:1404)* – KSL skickade i april 2005 en skrivelse till Socialstyrelsen med krav på förtydliganden avseende två frågor. Den ena rörde hur de fem dagarna ska beräknas från kallelsedagen och den andra rörde huruvida en vårdplanering endast avser de närmast följande dagarna eller kan sträcka sig över längre tid. KSL menar att det är den enskildes behov som ska avgöra hur lång tid en vårdplanering ska gälla.
- *Ansvar för hemtjänst till personer som vistas i annan kommun sommartid* – KSL skickade skrivelse till Sveriges kommuner och landsting i februari 2006 och påtalade att detta en viktig principfråga som behöver en nationell lösning. KSL menade att om ingen ändring görs i vistelsebegreppet så krävs en tydlig rekommendation från Sveriges kommuner och landsting i frågan för att dessa tvister mellan kommuner ska lösas.
- *Förslag om Omvårdnadsassistent* – KSL skickade skrivelse till Socialstyrelsen i januari 2006. KSL ställer sig positiv till att yrkesfunktion och roll inom äldre- och handikappomsorg tydliggörs och professionaliseras. KSL avvisade bestämt Socialstyrelsens beskrivning där yrket benämns med ett begrepp. Fler yrkesbenämningar efterfrågades. KSL markerade också betydelsen av att kompetensbeskrivningarna inte blir ett första steg till reglering av yrkesområdet. I utlåtandet lyftes länets erfarenheter från Kravmärkt Yrkesroll fram som viktiga att tillvarata i det framtida arbetet.
- *Branschkrav för äldre- och handikappomsorg* – KSL skickade skrivelse till regeringen och Sveriges kommuner och landsting i juni 2006. Syftet med skrivelsen var att få en dialog med regeringen och Sveriges kommuner och landsting kring de yrkeskrav som tagits fram och nu finns som grund i Kravmärkt Yrkesroll så att yrkeskraven tas tillvara och utvecklas.

Samordnad rehabilitering i fyrpartssamverkan

Sedan 1999 samverkar KSL med Länsarbetsnämnden, Försäkringskassan och landstinget kring samordnad, aktiv rehabilitering. Den gemensamma policyn ligger till grund för både övergripande och lokal samverkan mellan de fyra parterna i syfte att stödja människor som är i behov av särskilda insatser.

När den nya lagstiftningen kom kring finansiell samordning medverkade KSL till att ta fram en skrift med rekommendationer och stöd inför start av finansiell samordning (okt 2004).

Policydokument:

- Policy för samverkan i Stockholms län kring aktiv rehabilitering
- Finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet i Stockholms län – rekommendationer och stöd

Ansvarskommittén – KSLs Självstyrelseberedning

Vård- och omsorgsberedningen har aktivt deltagit i arbetet att synliggöra och att föra fram Stockholmsregionens synpunkter, perspektiv och behov till kommittén och diskuterat fram sina synpunkter på hur den framtida samhällsorganisationen bör se ut.

Särskild intressebevakning:

Ansvarskommittén och den framtida samhällsorganisationen – KSLs styrelse skickade ett samlat dokument med synpunkter till Ansvarskommittén i oktober 2006. Vård- och omsorgsberedningens synpunkter och förslag har förts in i sin helhet i denna skrivelse. Beredningen har bl.a. lyft fram tankar kring kommunens roll som ytterst ansvarig, rättighetslagstiftning och domstolarnas roll, tillsyn, ökad statlig styrning, ansvarsfördelning i folkhälsoarbetet, förutsättningar för samverkan mellan huvudmännen samt erfarenheter av finansiell samordning.

Integration och arbetsmarknad

Beredningen har diskuterat integrations- och arbetsmarknadsfrågor och menar att KSL inom detta område bör fokusera på arbetsmarknadsperspektivet och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna.

KSL har deltagit i styrgruppsarbete för Integrationsplattformen ledd av Länsstyrelsen. Plattformen lades ned i slutet av förra året. Anledningen till detta var främst svårigheter att koordinera de olika förväntningar som ställdes på Plattformens arbete från alla inblandade aktörer. Styrgruppen fortsätter dock att träffas informellt. KSL tar också aktiv del i dialogform kring integrationsfrågorna i framtagandet av en ny regional utvecklingsplan för Stockholms län.

Under hösten 2006 har styrelsen diskuterat frågan om försöksverksamhet med regionalt asyl- och flyktingmottagande i Stockholms län efter inkommen skrivelse. Under 2007 ska en regional konferens arrangeras för att belysa frågan utifrån bl a de ändrade förutsättningar som ges med en ny regering.

Färdtjänst och samhällsbetalda resor

KSL och landstinget tog i slutet på 2002 initiativ till att starta en gemensam utredning för att kartlägga vilka samordningsmöjligheter, effektiviseringar och förbättringar som fanns att göra kring de samhällsbetalda resorna. Utredningen blev klar i februari 2004. När KSL förhandlade fram ett nytt grundavtal med landstinget avseende tillhandahållande av färdtjänst så togs erfarenheterna från utredningen tillvara för att påverka utvecklingen. Ett regionalt avtalsforum inrättades som följer utvecklingen och diskuterar viktiga gemensamma frågeställningar. Kostnaderna för de samhällsbetalda resorna är betydande och ökad samordning och gemensamma strategiska insatser är det enda sättet att möta utvecklingen.

Rapport:

- Utredningen om ökad samordning av samhällsbetalda resor i Stockholms län – ”från ett gemensamt resehus till utveckling av lokala lösningar med medborgaren i centrum genom anpassningar av den kollektiva trafiken och dess närmiljö”

Avtal:

- Kommunernas avtal med landstinget om tillhandahållande av Färdtjänst

Andra frågor

Under mandatperiodens början deltog KSL tillsammans med ett 50-tal kommunföreträdare i landstingets stora utredning om den framtida sjukvårdsstrukturen i länet inklusive utvecklingen av närsjukvård, den så kallade 3S-utredning. Det visade sig senare att detta inte kom att bli en så stor regional fråga som det bedömdes från början. Utvecklingen av närsjukvård har kommit att ske lokalt, mer eller mindre i samverkan med kommunerna och stadsdelarna.

EU-perspektivet på de sociala frågorna har ökat under mandatperiod och lär fortsätta att öka framöver. Beredningen hade redan under ett av sina första sammanträden EU som ett tema där Stockholmsregionens Europakommittés (SEU) chef deltog. Bedömningen gjordes därefter att det var viktigt att delta i ett politiskt samarbete med andra regioner i Europa kallat RETIS. Kontakter togs men något samarbete kom aldrig till stånd. Kansliet besökte Bryssel i december 2005 och har därefter aktivt medverkat till att en referensgrupp bildats med fokus på detta områdes frågor som leds av SEU.

Beredningen har tillsammans med landstinget betonat vikten av att arbeta med ett förebyggande och folkhälsoperspektiv. Vid ett par tillfällen har gemensamma ansträngningar gjorts för att skapa en regional diskussion kring aktuella frågeställningar. Tyvärr har det varit svårt att få till stånd en sådan. Trots detta är det beredningens bedömning att folkhälsofrågorna fortfarande är prioriterade och att det krävs ett samlat grepp över flera verksamhetsområden kring flera frågeställningar. Kanske är det just det som är en anledning till att det är svårt att jobba med frågan. Angelägna frågor att arbeta vidare med regionalt är de förebyggande frågorna kring barn och unga.

Även unga vuxnas utsatta situation i Stockholms län är en angelägen fråga att jobba vidare med regionalt.

Inför att landstinget skulle genomföra en ny folkhälsoenkät fördes diskussioner mellan beredning och landstinget kring kommunernas medverkan. Resultatet blev att landstinget tog ansvar för genomförandet av folkhälsoenkäten och resultatsammanställning på länsnivå. Kommunerna gavs möjlighet att få önskad data nedbrutet på kommun-/stadsdelsnivå mot medfinansiering.

Styrelsen gav i februari 2006 kansliet i uppdrag att kartlägga kommunernas öppna fritidsverksamhet för ungdomar samt att tydliggöra behovet av kompetensutvecklingsinsatser. KSL beviljades medel från Ungdomsstyrelsen för att genomföra uppdraget. Kartläggningen genomfördes under 2006 och visade bl.a. att kompetensnivån är förhållandevis god i länets kommuner och stadsdelar. Ungdomarna själva uttrycker att fritidsgårdarnas personal är oerhört viktiga för dem. Kartläggningen visar också att det finns en utvecklingspotential när det gäller anpassning av öppettider och det utbud som erbjuds ungdomarna. Beredningen har nära följt arbetet.

Under det senaste åren har frågan om barn i asylprocessen med uppgivenhetssymptom varit i starkt fokus. Beredningen har engagerat sig i frågan och den nationella samordnaren har deltagit vid ett av beredningens sammanträden. KSL har tillsammans med den nationella samordnaren medverkat till att ett kunskapsseminarium har genomförts i länet under 2006.

Länets kommuner har sedan 2002 en överenskommelse med landstinget om patientnämndsverksamhet. Nuvarande överenskommelse som löper ut vid årsskiftet har förlängts med fyra år tom 2010.

Det nya utjämningsystemet för LSS-verksamheterna skapade konflikter mellan kommunerna. Såväl beredning som styrelse har diskuterat frågan och KSL skickade skrivelse till finansdepartementet i september 2004. I skrivelsen påtalades problematiken som det nya utjämningsystemet skapade och också att LSS bör finansieras av staten.

Rättsfall och Kommentarer LSS och Lass samt SoL, LVM och LVU

KSL gav fram till juni 2004 ut två skrifter dels ”SoL, LVM och LVU - Rättsfall och kommentarer”, dels ”LSS och LASS - Rättsfall och kommentarer”. Skrifterna kom ut med 4 nummer per år. Från och med 2003 var publikationerna helt webbaserade. Under år 2003-2004 var det ca 450 abonnenter.

FoU-samverkan

I länet finns flera kommunala FoU-enheter med inriktning på praktisknära forsknings- och utvecklingsarbete. Dessa centra har tillkommit genom särskilda medel från Socialstyrelsen. KSL var under 2003 sammankallande i det regionala FoU-rådet, ett forum för samverkan och samordning mellan FoU-enheterna i länet och högskolorna.

KSL har också medverkat i uppbyggnaden av flera FoU-enheter inom både äldreområdet och individ- och familjeomsorgen. Under 2003 samordnade KSL arbetet med etableringen av en ny FoU-enhet på uppdrag av Haninge, Värmdö, Nynäshamn, Tyresö och landstinget.

Under 2003 hade KSL ett samarbete med Samhällsmedicin inom landstinget i syfte att finna former för ett mera utvecklat samarbete kring kunskapsöverföring och utvecklingsprojekt.

Centrum för vårdvetenskap

KSL ingick fram till 2004 i styrelsen för Centrum för vårdvetenskap inom Karolinska Institutet. Varje år utdelades stipendier inom vårdutbildningen. KSL har bidragit med om totalt 75 000 kr för studier inom kommunala äldreomsorgen.

Styrelsebeslut till rekommendationer

Vård- och omsorgsberedningen har under mandatperioden vid fem tillfällen föreslagit styrelsen att rekommendera kommunerna att fatta ett visst beslut i en fråga. Vid två tillfällen har kommunerna rekommenderats att förlänga BUS-policyn (2003 och 2005). Kommunerna har också rekommenderats att teckna avtal med landstinget om Webcare (2003) och att teckna nytt färdtjänstavtal med landstinget (2004). Slutligen rekommenderades kommunerna att anta riktlinjer för ärendehantering avseende hemlösa mellan kommunerna i Stockholms län (2006).

Exempel på grupper och aktiviteter där KSL har representerat kommunerna

- Närsjukvårdsutredningen – KSL har ingått i styrgrupp
- Operation kvinnofrid – KSL ingår i styrgrupp
- Landstingets arbete med hjälpmedelsguide- KSL har ingått i styrgrupp
- Integrationsplattform – KSL har tillsammans med flera kommuner ingått i styrgruppen
- Regional samverkansgrupp kring samordnad rehabilitering – KSL är ordförande i gruppen
- Webcare – KSL har ingått i styrgrupp tillsammans med flera kommunrepresentanter
- Regionalt avtalsforum för färdtjänst – KSL ingår i styrgruppen tillsammans med flera kommunrepresentanter
- Stockholmsregionens Europakommittés (SEU) Referensgrupp kring folkhälsa och hälso- och sjukvård – KSL ingår som en av ägarna i gruppen.

Bilaga 5

Övriga verksamheter

Andra organisationer

KSL administrerar viss verksamhet åt andra organisationer. Detta kan röra sig om ekonomihantering, administration, resurser samt service.

Stockholmsregionens Europakommitté – SEU

KSL är delägare i SEU och bidrar med 3 miljoner till verksamheten. SEU bildades 1996 av KSL, Stockholms läns landsting samt Stockholms stad. SEUs Stockholmskontor är inhyrt i KSLs lokaler.

Stockholms och Uppsala läns Luftvårdsförbund

Förbundet har sin verksamhet inom miljöövervakning och har en egen styrelse. KSL administrerar delar av verksamheten som också finns i KSLs lokaler.

Svealands Kustvattenvårdsförbund

Förbundet har sin verksamhet inom miljöövervakning och har en egen styrelse. KSL administrerar delar av verksamheten som också finns i KSLs lokaler.

Föreningen Kommunala Fastighetsförvaltare

KSL administrerar delar av verksamheten.

Konferensverksamhet

Under år 2004 avslutades verksamheten i Kurs- och Konferenscentret i tidigare Göta Ark. Orsaken till att denna vinstgivande verksamhet lagts ned är dels att KSL flyttat till andra kontorslokaler och dels att KSLs egen utbildningsverksamhet till största delen lagts ned.

Stockholms Läns Landsting genom Landstingsstyrelsens förvaltning driver Fatburen konferens. Konferenslokalerna delas av KSL, RTK och Centrum för folkhälsa(en organisation inom Landstingsstyrelsens förvaltning). Kostnaderna fördelas efter nyttjandegrad mellan dessa tre organisationer. Viss extern uthyrning förekommer. KSL administrerar bokning, skötsel, service, inventarier mm för Fatburen konferens, vilket därefter vidarefaktureras.

Regionplane- och trafikkontoret - RTK

KSL och Regionplane- och trafikkontoret delar våningsplan i Fatburen. Organisationerna samarbetar kring säkerhet och lokalansvar. För detta får KSL en ersättning motsvarande 20% av en heltidstjänst.

IT-forum

IT-forum bildades 1996 i syfte att samordna verksamhetsutveckling med stöd av IT, mellan de offentliga aktörerna i länet. IT-forums huvudmän är:

- länets samtliga 26 kommuner samt Gotlands kommun
- Stockholms läns landsting
- Kommunförbundet Stockholms Län, KSL
- Länsstyrelsen, Stockholms län

IT-forum ingår sedan den 1 juni 2006 som en fristående resultatenhet inom KSL, med en egen partsammansatt styrgrupp med representanter från huvudmännen.

Syftet är att initiera och stötta verksamhetsutveckling med stöd av IT i regionen. Utgångspunkten för verksamheten är:

- samordning av verksamhetsutveckling ska ske där tydliga regionala mervärden kan mätas och följas upp
- samarbete sker för att utnyttja monetära resurser mer effektivt
- samarbete sker för att utnyttja kompetensresurser mer effektivt
- samordning och samarbete sker med utgångspunkt i att förbättra/underlätta för den enskilda medborgaren samt för att skapa en effektivare administration.

Bilaga 6

Styrelsens remisser, rekommendationer, skrivelser, yttranden

2003

Yttrande till Finansdepartementet över utredningen "Utjämning av LSS-kostnader" SOU 2002:103 (Dnr 2003/0055)

Gemensamma synpunkter på nationella väghållningsplanen, nationella banhållningsplanen och länsplanen för infrastruktur i Stockholms län 2004-2015 (Dnr 2003/0074)

Yttrande över Gymnasiekommitténs slutbetänkande "Åtta vägar till kunskap – En ny struktur för gymnasieskolan SOU 2002:120 (Dnr 2003/0091)

Yttrande med anledning av remiss av betänkandet "Skollag för kvalitet och likvärdighet" SOU 2002:121 (Dnr 2003/0141)

Yttrande med anledning av remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län av förslag till program för skydd av tätortsnära natur i Stockholmsregionen (Dnr 2003/0013)

Yttrande med anledning av remiss från Näringsdepartementet av "Tillräcklig Flygplatskapacitet i Stockholm – Mälarenregionen" SOU 2003:33 (Dnr 2003/0130)

Yttrande med anledning av Stockholmsberedningens delbetänkande "Trängselavgifter" SOU 2003:61 (Dnr 2003/0152)

Yttrande med anledning av remiss från Miljödepartementet av "Förslag från Länsstyrelsen i Stockholms län till åtgärdsprogram för att klara miljönormen för kvävedioxid" (Dnr 2003/0017)

Yttrande med anledning av remiss från Stockholms läns landsting, Regionplane- och trafiknämnden av "Förslag till en modern nationell storstadspolitik" (Dnr 2003/0097)

Yttrande med anledning av remiss från Stockholms läns landsting, Regionplane- och trafiknämnden av rapporten "Stockholmsregionens samspel med sin nära omgivning" (Dnr 2003/0109)

Yttrande med anledning av remiss från Stockholms läns landsting, regionplane- och trafiknämnden av rapporten "Flera kärnor" (Dnr 2003/0132)

Skrivelse till regeringen, Utbildningsdepartementet, om effekterna av statsbidrag till personalförstärkningar i skola och fritidshem (Dnr 2003/0158)

2004

Yttrande över förslaget "Gemensamt finansierad utjämning i kommunsektorn",
SOU 2003:88 (Dnr 2003/0157)

Yttrande över delbetänkandet "Utvecklingskraft för hållbar välfärd",
SOU 2003:123 (Dnr 2004/0021)

Yttrande över remiss av Turistfrämjandeutredningens betänkande "Främjande av ökad
tillväxt", SOU 2004:17 (Dnr 2004/0021)

Yttrande med anledning av Ändamålsfastighetskommitténs betänkande "Hyressättning av
vissa ändamålsbyggnader", SOU 2004 :28 (Dnr 2004/0070)

Yttrande över remiss från Länsstyrelsen angående förslag till Regionala miljömål i
Stockholms län (Dnr 2004/0062)

Yttrande över remiss från Regionplane- och Trafiknämnden om aktualitetsprövning av
RUFs (Dnr 2003/0056)

Yttrande över Vägverkets samrådsunderlag om Förstudie Östlig förbindelse i
stockholmsregionen, Vägverket PP20A 2004:3312 (Dnr 2004/0082)

2005

Svar på remissen BRASkatt - beskattning av avfall som förbränns SOU 2005:23 (Dnr
2005/0056)

Rekommendationer till förlängning med kompletteringar av BUS-policyn -.Samverkan
kring barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från såväl kommunen som landstinget
(Dnr 2003/0121)

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilda boendeformer
i annan kommun inom Stockholms län (Dnr 2003/0042)

Fastbränsleledning och Miljökvalitetsnorm för PM10: - Vägledning från Energikontoret
regionStockholm för länets kommuner (Dnr 2003/0090)

Nytt huvudavtal om arbetsmarknadspolitiska insatser för ungdomar, år 2006, Kommunala
Ungdomsprogrammet, KUP (Dnr 2003/0164)

Utlokalisering av statliga verksamheter och myndigheter från Stockholms län – skrivelse
till regeringen (Dnr 2005/0063)

Infrastruktursatsningar i Stockholms län med anledning av försvarsbeslut – skrivelse till
Näringsdepartementet (Dnr 2005/0037)

Tolkning av lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård
(1990:1404) – skrivelse till Socialstyrelsen (Dnr 2005/0040)

Angående lärarutbildningen vid Lärarhögskolan i Stockholm – skrivelse till
Högskolestyrelsen vid Lärarhögskolan i Stockholm (Dnr 2004/0003)

Angående säkerheten för Hillelskolan och Hillelgården – skrivelse till regeringen (Dnr 2005/0064)

Beträffande regeringens svar på hemställan från KSL om samtal om skydd för stränderna mot dumpning av vrak och andra fartyg – skrivelse till Näringsdepartementet (Dnr 2004/0079)

2006

Yttrande till Näringsdepartementet SOU 2005:93 ”Stärkt konkurrenskraft och sysselsättning i en ny geografi – en samlad förvaltning med politisk styrning” (Dnr 2005/0099)

Yttrande till Socialstyrelsen över förslag till Omvårdnadsassistentens kompetens (Dnr 2006/0003)

Skrivelse till Vägverket angående Förbifart Stockholm (Dnr 2006/0008)

Skrivelse till Utjämningskommittén angående faktorpriser (Dnr 2006/0035)

Branschkrav för äldre- och handikappomsorg – skrivelse till regeringen samt till Sveriges Kommuner och Landsting (Dnr 2006/0033)

Skrivelse till Ansvarskommittén ”Det samlade kommunala uppdraget, regional utveckling och den regionala organisationen” ur ett Stockholmsregionsperspektiv – preliminära synpunkter inför Ansvarskommitténs fortsatta arbete (Dnr 2005/0001)

Rekommendation till kommunerna att anta riktlinjer för ärendehantering avseende hemlösa i Stockholms län (Dnr 2005/0058)

Skrivelse till Stockholms läns landsting med begäran angående fördelning av betalningsansvar för Ädel-personalens avtalspensioner (Dnr 2006/0061)

Yttrande till länsstyrelsen i Stockholms län angående Vindkraft i Stockholms län – Planeringsunderlag för större vindkraftsanläggningar (Dnr 2006/0047)

Bilaga 7

Politiskt valda ledamöter mandatperioden 2003 - 2006

Ledamöter och ersättare i KSLs styrelse

Ledamöter

Erik Langby (m), Nacka, **ordf**
Lennart Gabrielsson (fp), Sollentuna, **1 v ordf**
Anders Lago (s), Södertälje, **2 v ordf**
Christer Candal (m), Norrtälje
Sten Nordin (m), Stockholm
Anders Ekegren (fp), Solna
Lars-Bertil Ohlsson (kd), Vallentuna
Vanja Edwinson (s), Upplands Väsby
Leif Rönngren (s) Stockholm (t o m 2005-04-05), Teres Lindberg (s), Stockholm (fr o m 2005-04-05)
Ann-Marie Högberg (s), Huddinge
Thomas Magnusson (v), Solna

Ersättare

Peter Kockum (m), Sigtuna
Peter Carpelan (m), Ekerö
Kristina Axén Olin (m), Stockholm
Inge-Britt Lundin (fp), Stockholm
Åke Blomqvist (fp), Huddinge
Siv Sahlström (c), Danderyd
Lars Bryntesson (s), Värmdö
Jens Sjöström (s), Botkyrka
Ann-Margareth Livh (v), Stockholm
Viviann Gunnarsson (mp), Stockholm
Teres Lindberg (s), Stockholm (t o m 2005-04-05, vakant (s), (fr o m 2005-04-05)

Presidium

Erik Langby (m), Nacka, **ordf**
Lennart Gabrielsson (fp), Sollentuna, **1 v ordf**
Anders Lago (s), Södertälje, **2 v ordf**

Arbetsutskott

Presidiet samt därutöver
Sten Nordin (m), Stockholm
Leif Rönngren (s) Stockholm (t o m 2005-04-05), Teres Lindberg (s), Stockholm (fr o m 2005-04-05)

Ledamöter och ersättare i Självstyrelseberedningen

Ledamöter

Anders Ekegren (fp), Solna, **ordf**
Anders Johansson (s), Sigtuna (t o m 2003-04-03), Catharina Tarras Wahlberg (s),
Stockholm, (fr o m 2003-04-03), **v ordf**
Stefan Klåvus (m), Täby (t o m 2006-02-07), Bo Trygg (m), Huddinge (fr o m 2006-02-07)
Paul Lindquist (m), Lidingö
Göran Holmström (kd), Stockholm (t o m 2005-12-01), Pia Lidwall (kd), Stockholm (fr o m 2005-12-01)
Pelle Svensson (s), Haninge (fr o m 2004-04-14)
Bitte Engzell (v), Stockholm (t o m 2003-10-09) Sverre Launy (v), Nynäshamn (fr o m 2003-10-09)

Ersättare

Bo Trygg (m), Huddinge (t o m 2006-02-07), Peter Kockum (m), Sigtuna (fr o m 2006-02-07)
Christina Berlin (fp), Nykvarn
Håkan Tenelius (fp), Stockholm (t o m 2003-10-09), Hans-Göran Olsson (fp), Solna (t o m 2005-04-05), Björn Ljung (fp), Stockholm (fr o m 2005-04-05)
Hans Peters (c), Stockholm
Marie Linder (s), Tyresö (t o m 2003-04-03), Pelle Svensson (s), Haninge (t o m 2004-04-14), Johanna Graf (s), Solna (fr o m 2004-04-14)
Sverre Launy (v), Nynäshamn (t o m 2003-10-09), Naile Aras (v), Järfälla (t o m 2005-12-01), Åsa Hagelstedt (v), Stockholm (fr o m 2005-12-01)
Viviann Gunnarsson (mp), Stockholm (fr o m 2003-04-03)

Ledamöter och ersättare i Utbildningsberedningen

Ledamöter

Mats Gerdau (m), Nacka, **ordf**
Ann-Marie Högberg (s), Huddinge, **v ordf**
Mikael Söderlund (m), Stockholm (fr o m 2003-01-20)
Lotta Edholm (fp), Stockholm
Eva Samuelsson (kd), Stockholm (t o m 2006-04-04), Amanda Agestav (kd), Värmdö (fr o m 2006-04-04)
Gerd Sjöberg-Granlund (s), Stockholm
Inger Stark (v), Stockholm

Ersättare

Eva Lennström (m), Järfälla
Lars-Erik Salminen (m), Solna
Monica Brohede Tellström (fp), Nacka
Lars Granath (fp), Solna
Birgitta Litsegård (s), Sollentuna (t o m 2003-06-11), Anna-Karin Lundström (s), Sigtuna (fr o m 2003-06-11)
Arhe Hamedmaca (s), Stockholm
Marie Egnell (mp), Stockholm

Ledamöter och ersättare i Samhällsbyggnadsberedningen

Ledamöter

Anders Guståv (m), Solna (t o m 2006-03-17), Berit Assarsson (m), Tyresö (fr o m 2006-06-15) **ordf**

Jan Valeskog (s), Stockholm , **v ordf**

Sten Nordin (m), Stockholm

Olle Pilsäter (fp), Botkyrka

Anneli Silverstolpe (kd), Danderyd

Lotta Håkansson Harju (s), Järfälla

Mikael Gustafsson (v), Tyresö

Ersättare

Berit Assarsson (m), Tyresö (t o m 2006-06-15)

Ulf Fridebäck (fp), Stockholm

Caroline Åkerhielm (fp), Vaxholm

Fredrik Wallén (kd), Stockholm

Tore Åkerbäck (s), Nynäshamn

Elisabeth Björk (s), Norrtälje

Kerstin Stenberg (mp), Södertälje

Ledamöter och ersättare i Vård- och Omsorgsberedningen

Ledamöter

Tommy Lundin (fp), Haninge, **ordf**
Sven-Inge Nylund (s), Upplands-Bro (t o m 2003-10-09), Håkan Heglert (s), Upplands-Bro (fr o m 2003-10-09), **v ordf**
Ingela Gardner Sundström (m), Österåker
Peter Lundén-Welden (m), Stockholm
Lise-Lotte Berthrand (fp), Solna
Monika Lindh (s), Stockholm
Margareta Olofsson (v), Stockholm

Ersättare

Effe Östman (m), Nykvarn
Ann-Katrin Åslund (fp), Stockholm
Gunnel Orselius-Dahl (fp), Vallentuna
Lars Carlsson (c), Vallentuna
Jösta Claeson (s), Värmdö
Anne-Marie Furumark (s), Stockholm
Stig Karlsson (v), Södertälje
Lena-Maj Anding (mp), Stockholm (t o m 2005-04-05), Anna Littmarck (mp), Stockholm (fr o m 2005-04-05)

Revisorer

Ledamöter

Gerhard Rundquist
Bengt Elfgrén
K G Svenson

Ersättare

Joen Lagerberg
Bo Claesson
Bo Dahlström

Bilaga 8

Valkorporation år 2003-2006

KSL fungerar som valkorporation för olika regionala organ med kommunal representation:

- NTFs styrelse
- Stockholms byggarbetsnämnd
- Stoseb Gas AB
- Stockholmsregionens Europakommitté
- Politisk referensgrupp för den planerade arenan vid Globenonrådet
- Bostadsforum
- BUS-politisk ledningsgrupp kommuner/SLL
- Färdtjänstens samrådsorgan
- Kommunala representanter i Operation Äldreomsorg och Operation Kvinnofrid
- Parlamentariska kommittén för missbrukar- och beroendevården
- Partnerskapet för regionalt tillväxtprogram
- Samrådsorganet för naturbruksgymnasierna
- Stiftelsen Äldrecentrum
- Styrelsen för Länsarbetsnämnden i Stockholms län – nominering
- AB Vårlyjus
- IT-forum i Stockholms län
- Stockholms läns miljö- och hälsoskyddsmyndighet
- Övervakningskommittén för program Interreg III A Skärgården
- Stockholms och Uppsala läns Luftvårdsförbund
- Svealands Kustvattenvårdsförbund
- Sthlm Jämt